

ΑΡ.ΜΑΕ 7946/06/Β/86/2
Γ.Ε.ΜΗ 361801000
Βασ. Γεωργίου 30 Τ.Κ 15233, Χαλάνδρι, Τηλ. 210 – 3498300
www.sidma.gr

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1^η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019

Περιεχόμενα

A. Δηλώσεις μελών διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007	5
B. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	6
Γ. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	13
Γ.1 Εισαγωγή	13
Γ.2 Επιδόσεις και Χρηματοοικονομική Θέση	13
Γ.3 Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ)	14
Γ.4 Σημαντικά Γεγονότα Κατά την Κλειόμενη Χρήση	16
Γ.5 Κυριότεροι Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες	16
Γ.6 Στόχοι και Προοπτικές για το 2019	19
Γ.7 Σημαντικές Συναλλαγές Μεταξύ Εταιρείας και Συνδεδεμένων Προσώπων	21
Γ.8 Γεγονότα μετά την Περίοδο Αναφοράς	24
Γ.9 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης	25
Γ.10 Επεξηγηματική Έκθεση του άρθρου 4 παρ.7 του Νόμου 3556/2007	33
Γ.11 Ποιότητα – Περιβάλλον – Υγεία & Ασφάλεια – Εργασιακά Θέματα	37
Δ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	39
Δ.1 Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	39
Δ.2 Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	40
Δ.3 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Ομίλου	41
Δ.4 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Εταιρείας	42
Δ.5 Κατάσταση Ταμειακών Ροών	43
1. Γενικές πληροφορίες για την Εταιρεία και τον Όμιλο	44
2. Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	44
3. Νέα Πρότυπα ερμηνείας και τροποποίηση υφιστάμενων Διεθνών Λογιστικών	44
3.1. Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές	45
3.1.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	45
3.1.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	47
4. Περίληψη Λογιστικών Αρχών	50
4.1. Ενοποίηση Θυγατρικών	50
4.2. Μετατροπή σε Ξένο Νόμισμα	51
4.2.1. Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα	51
4.2.2. Δραστηριότητες εξωτερικού	51
4.3. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	51
4.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	52
4.4.1. Υπεραξία	52
4.4.2. Λογισμικό	52
4.5. Χρηματοοικονομικά Μέσα	52
4.5.1. Αρχική Αναγνώριση	53
4.5.2. Ταξινόμηση και μεταγενέστερη επιμέτρηση	53
4.5.3. Αποαναγνώριση	54
4.5.4. Απομείωση	54
4.6. Αποθέματα	54
4.7. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	54
4.8. Μετοχικό κεφάλαιο	54
4.9. Δανεισμός	55
4.10. Κρατικές επιχορηγήσεις	55

4.11.	Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος.....	55
4.12.	Παροχές στο προσωπικό.....	56
4.12.1.	Βραχυπρόθεσμες παροχές	56
4.12.2.	Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία.....	56
4.13.	Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις	57
4.14.	Αναγνώριση εσόδων-εξόδων.....	57
4.14.1.	Πωλήσεις αγαθών	57
4.14.2.	Παροχή υπηρεσιών.....	57
4.14.3.	Έσοδα από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.....	57
4.14.4.	Έσοδα από τόκους.....	57
4.14.5.	Μερίσματα	57
4.14.6.	Έξοδα	57
4.15.	Μισθώσεις.....	57
4.16.	Διανομή μερισμάτων	58
5.	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	58
5.1.	Πρόβλεψη για Φόρο Εισοδήματος.....	58
5.2.	Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις επί Φορολογικών Ζημιών	58
5.3.	Ανακτησιμότητα απαιτήσεων	58
5.4.	Ενδεχόμενα γεγονότα	59
5.5.	Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων.....	59
5.6.	Έλεγχος Απομείωσης Υπεραξίας	59
5.7.	Έλεγχος Απομείωσης Θυγατρικών.....	59
6.	Δομή του Ομίλου.....	60
7.	Πληροφόρηση κατά τομέα	60
8.	Αναλύσεις Οικονομικών Στοιχείων	62
8.1.	Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	62
8.2.	Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	63
8.3.	Επενδύσεις σε θυγατρικές.....	64
8.4.	Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	65
8.5.	Αποθέματα	65
8.6.	Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.....	66
8.7.	Λοιπές απαιτήσεις.....	67
8.8.	Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	67
8.9.	Μετοχικό κεφάλαιο και Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο	67
8.10.	Αποθεματικά Κεφάλαια	68
8.11.	Δάνεια	69
8.12.	Επιχορηγήσεις Περιουσιακών Στοιχείων	70
8.13.	Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος.....	70
8.14.	Υποχρεώσεις παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	71
8.15.	Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις.....	72
8.16.	Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις.....	72
8.17.	Κύκλος εργασιών	72
8.18.	Κόστος πωληθέντων	74
8.19.	Λοιπά έσοδα	74
8.20.	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας.....	74
8.21.	Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως.....	75
8.22.	Άλλα έξοδα	75
8.23.	Χρηματοοικονομικό κόστος.....	75
8.24.	Επενδυτικά αποτελέσματα.....	75

8.25.	Φόροι	75
8.26.	Κέρδη ανά μετοχή	76
8.27.	Μερίσματα ανά μετοχή	76
8.28.	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις	76
8.29.	Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις – Απαιτήσεις και δεσμεύσεις.....	77
8.29.1.	Εγγυήσεις.....	77
8.29.2.	Εμπράγματα Βάρη	77
8.29.3.	Δικαστικές Υποθέσεις.....	78
8.30.	Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (ΧΚ) /Παράγοντες ΧΚ.....	78
8.30.1.	Πιστωτικός κίνδυνος.....	78
8.30.2.	Κίνδυνος επιτοκίων	78
8.30.3.	Κίνδυνος ρευστότητας	78
8.30.4.	Κίνδυνος αυξομείωσης τιμών πρώτων υλών	80
8.30.5.	Συναλλαγματικός κίνδυνος	80
8.31.	Διαχείριση κεφαλαίου.....	81
8.32.	Επιμέτρηση εύλογης αξίας.....	81
8.33.	Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού	82
8.34.	Διεταιρικές Συναλλαγές με Συνδεδεμένες Εταιρίες	82
8.35.	Αμοιβές Μελών Δ.Σ και Διευθυντικού Προσωπικού	83
8.36.	Αμοιβές Ορκωτών.....	83
8.37.	Γεγονότα μετά την Ημερομηνία Αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	83
8.38.	Έγκριση Οικονομικών Καταστάσεων.....	83

Α. Δηλώσεις μελών διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007

Τα κατωτέρω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»:

1. ΜΑΡΣΕΛ ΧΑΡΗΣ-ΛΕΟΝΤΟΣ ΑΜΑΡΙΛΙΟ	Πρόεδρος του Δ.Σ.
2. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ-ΜΑΡΙΟΥ ΜΑΡΙΟΥ	Αντιπρόεδρος και
3. ΔΑΝΙΗΛ ΔΑΥΪΔ ΜΠΕΝΑΡΔΟΥΤ	Διευθύνων Σύμβουλος

υπό την ανωτέρω ιδιότητά μας, δηλώνουμε με την παρούσα, ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

- οι συνημμένες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΣΙΔΜΑ Α.Ε. για τη χρήση 01/01/2018 – 31/12/2018, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Λογιστικά Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της ΣΙΔΜΑ Α.Ε., καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο και
- η συνημμένη Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της ΣΙΔΜΑ Α.Ε. καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην Ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Χαλάνδρι, 24 Απριλίου 2019

Οι βεβαιούντες,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ

**Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
Δ.Σ**

**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

ΜΑΡΣΕΛ Λ. ΑΜΑΡΙΛΙΟ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π-Μ ΜΑΡΙΟΥ

ΔΑΝΙΗΛ Δ. ΜΠΕΝΑΡΔΟΥΤ

Β. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΑΜΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΑΜΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΑΜΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Επιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 8.30.3 επί των οικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφεται το θέμα ότι λόγω των συσσωρευμένων ζημιών, το σύνολο της αξίας των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν καταστεί αρνητικά. Επιπλέον, το σύνολο της αξίας των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της Εταιρείας και του Ομίλου υπερβαίνει τη συνολική αξία των κυκλοφορούντων περιουσιακών τους στοιχείων κατά ποσό € 56,7 εκ. και € 68,5 εκ. αντίστοιχα. Επίσης στην ίδια σημείωση αναφέρεται ότι η Εταιρεία βρίσκεται σε συζητήσεις με τις πιστώτριες τράπεζες με σκοπό την αναδιοργάνωση υφιστάμενων τραπεζικών υποχρεώσεων της συνολικού ποσού € 56,2 εκ. Όπως αναφέρεται στη σημείωση 8.30.3, τα γεγονότα αυτά υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας η οποία ενδεχομένως θα εγείρει σημαντική αμφιβολία σχετικά με τη δυνατότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της.

Η **Γνώμη** μας δεν τροποποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά. Εκτός από το θέμα που περιγράφεται στην παράγραφο της έκθεσης μας "Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση δραστηριότητας", έχουμε διαπιστώσει ότι τα θέματα που περιγράφονται κατωτέρω είναι τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου που πρέπει να γνωστοποιούνται στην έκθεσή μας.

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων (εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας ανέρχονται σε ποσό € 49,9 εκατ. και ποσό € 40,8 εκατ. αντίστοιχα, ενώ η σχετική συσσωρευμένη απομείωση ανέρχεται σε ποσό € 2,1 εκατ. και ποσό € 1,5 εκατ. αντίστοιχα, όπως αναφέρεται στην σημείωση 8.6. των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η διοίκηση για να εκτιμήσει το ποσό της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου, αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται και επισκοπώντας την ενηλικίωση των υπολοίπων των πελατών, το πιστωτικό ιστορικό τους και την διευθέτηση των μεταγενέστερων της περιόδου αναφοράς εισπράξεων.

Δεδομένης της σημαντικότητας του θέματος και του επιπέδου της κρίσης και των εκτιμήσεων που απαιτήθηκαν από την διοίκηση, θεωρούμε πως αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου σχετικά με τη φύση των ως άνω απαιτήσεων και εκτιμήσεων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας αυτών, περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 4.5, 5.3 και 8.6 των συνημμένων

Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σχετικά με την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των εμπορικών απαιτήσεων περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων:

- Την κατανόηση και την εξέταση των διαδικασιών πιστωτικού ελέγχου του Ομίλου καθώς και την εξέταση των βασικών δικλίδων σχετικά με τη χορήγηση πιστώσεων στους πελάτες
- Την αξιολόγηση των παραδοχών και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από την διοίκηση για τον προσδιορισμό της ανακτησιμότητας των εμπορικών απαιτήσεων ή του χαρακτηρισμού τους ως επισφαλείς.
- Την εξέταση των απαντητικών επιστολών του νομικού συμβούλου, για επισφαλείς απαιτήσεις που χειρίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και τον εντοπισμό τυχόν θεμάτων που υποδεικνύουν υπόλοιπα από εμπορικές απαιτήσεις που δεν είναι ανακτήσιμα στο μέλλον.
- Την εξέταση της ενηλικίωσης των υπολοίπων των εμπορικών απαιτήσεων στο τέλος της χρήσης και τον εντοπισμό τυχόν οφειλετών με οικονομική δυσχέρεια.
- Τον επαναυπολογισμό της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένες παραμέτρους για οφειλέτες όπως την ενηλικίωση υπολοίπων και την επισκόπηση στοιχείων που προέκυψαν από συζήτηση με τη διοίκηση.

χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

- Την αξιολόγηση ανακτησιμότητας των υπολοίπων συγκρίνοντας τα ποσά του τέλους της χρήσης με μεταγενέστερες εισπράξεις/τακτοποιήσεις.

- Την αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το ανωτέρω θέμα.

Αξιολόγηση απομείωσης επενδύσεων σε θυγατρικές (εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει επενδύσεις σε θυγατρικές ύψους ποσό € 11,4 εκατ., οι οποίες επιμετρώνται στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις τυχόν σωρευτικές ζημιές απομείωσης.

Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, μία οικονομική οντότητα απαιτείται να αξιολογεί κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης επί της αξίας των περιουσιακών στοιχείων. Η αξιολόγηση για το εάν υπάρχει μία ένδειξη που μπορεί να οδηγήσει σε ζημία απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης. Το ανακτήσιμο ποσό κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ /επένδυση σε θυγατρική) έχει προσδιοριστεί ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Αυτό απαιτεί κρίση από την πλευρά της διοίκησης σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές των ως άνω μονάδων και τα επιτόκια προεξόφλησης που εφαρμόζονται στις προβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών. Αναφορικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, οι κρίσεις της διοίκησης σχετίζονται με μεταβλητές όπως ο ρυθμός αύξησης των εσόδων, τα μικτά περιθώρια κέρδους και οι λειτουργικές δαπάνες.

Δεδομένου του βαθμού υποκειμενικότητας στις παραδοχές στις οποίες βασίζεται η ανάλυση απομείωσης και των σημαντικών κρίσεων και εκτιμήσεων που απαιτούνται από τη διοίκηση, θεωρούμε την αξιολόγηση απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρείας σχετικά με τη λογιστική της πολιτική, καθώς και τις κρίσεις και

Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σχετικά με την εκτίμηση απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων:

- Εξετάσαμε τις διαδικασίες εντοπισμού από τη διοίκηση τυχόν ενδείξεων απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές

- Για τις επενδύσεις σε θυγατρικές για τις οποίες υπήρχαν ενδείξεις απομείωσης αξιολογήσαμε, με τη συνδρομή εξειδικευμένων στελεχών μας σε θέματα αποτιμήσεων: (i) τη λογικότητα των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον προσδιορισμό των προβλεπόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, (ii) την εφαρμογή γενικά αποδεκτών μεθόδων αποτίμησης, (iii) το εύλογο των χρησιμοποιηθέντων προεξοφλητικών επιτοκίων, αξιολογώντας τις παραδοχές και συγκρίνοντας με εξωτερικά διαθέσιμα κλαδικά και οικονομικά στοιχεία και (iv) επιβεβαιώσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των υπολογισμών των μοντέλων.

- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της διοίκησης μέσω σύγκρισης της πραγματικής απόδοσης, σε σχέση με τις προηγούμενες προβλέψεις.

- Αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 4.1, 5.7 και 8.3 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου.

Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 8.36 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 13/6/2013 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 6 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 24 Απριλίου 2019
Η Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια

Ελπίδα Λεωνίδου
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 19801

Γ. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΙΔΜΑ Α.Ε. επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της περιόδου από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2018

Γ.1 Εισαγωγή

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «Έκθεση»), αφορά στην χρονική περίοδο της χρήσεως 2018 (1.1.2018-31.12.2018). Η Έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν 2190/1920, όπως έχουν αντικατασταθεί, από 1/1/2019, από τα άρθρα 150 – 154 του νόμου 4548/2018, του άρθρου 4 του νόμου 3556/2007 (ΦΕΚ 91Α'/30.4.2007) καθώς και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η παρούσα Έκθεση εμπεριέχει κατά τρόπο ευσύνοπτο, πλην όμως εύληπτο και ουσιαστικό τις σημαντικές επιμέρους θεματικές ενότητες, που είναι απαραίτητες, με βάση το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο και απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις σχετικές αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα κατά την εν λόγω χρονική περίοδο της Εταιρείας «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «**Εταιρεία**» ή «**ΣΙΔΜΑ**») καθώς και των θυγατρικών εταιρειών της.

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις του προπεριγραφόμενου νομικού πλαισίου, συνοδεύει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της αυτής περιόδου και περιλαμβάνεται αυτούσια στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση που αφορά στο έτος της χρήσεως 2018. Ενόψει δε του ότι από την Εταιρεία συντάσσονται και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, η παρούσα Έκθεση είναι ενιαία, με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της Εταιρείας και των συνδεδεμένων προς αυτήν επιχειρήσεων, και με αναφορά στα επιμέρους (μη ενοποιημένα) οικονομικά δεδομένα της Εταιρείας, μόνο στα σημεία όπου έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της. Οι θεματικές ενότητες της Εκθέσεως, οι οποίες έχουν τεθεί επί σκοπώ ευχερέστερης ανάγνωσης και παρακολούθησης αυτής και το περιεχόμενο αυτών έχουν ως ακολούθως.

Γ.2 Επιδόσεις και Χρηματοοικονομική Θέση

Το 2018, αν και η δραστηριότητα στον κλάδο μας παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα καθώς το χρονοδιάγραμμα για την έναρξη μεγάλων έργων υποδομής μετατέθηκε στο επόμενο έτος, ήταν σημαντική χρονιά για την ελληνική οικονομία. Στη διάρκεια του έτους ολοκληρώθηκε το τρίτο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής και τέθηκαν σε εφαρμογή μέτρα ελάφρυνσης του ελληνικού δημοσίου χρέους, τα οποία, σύμφωνα με κυβερνητικές εκτιμήσεις, διασφαλίζουν τη βιωσιμότητά του μεσοπρόθεσμα. Ωστόσο, ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα (στοιχεία ΙΟΒΕ), μετά την ολοκλήρωση Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και το υψηλό 42 τριμήνων, κινήθηκε πτωτικά το 4^ο τρίμηνο 2018 ενώ το 1^ο τρίμηνο του τρέχοντος έτους έμεινε στάσιμος γεγονός που αποτυπώνει ότι σημαντικά δομικά προβλήματα στην οικονομία παραμένουν. Όσον αφορά στη ΣΙΔΜΑ, κατά τη διάρκεια του 2018, αύξησε μεν τον κύκλο εργασιών της τόσο σε επίπεδο μητρικής όσο και Ομίλου αλλά συμπίεσε την λειτουργική της κερδοφορία καθώς η αύξηση στο κόστος πρώτων υλών δεν στάθηκε δυνατό να μετακυληθεί επαρκώς τόσο στην εσωτερική αγορά όσο και στην υπόλοιπη αγορά των Βαλκανίων.

Συγκεκριμένα, ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών της **ΣΙΔΜΑ** το 2018 διαμορφώθηκε στα €136,7 εκ., έναντι €123,5 εκ. το 2017, ή 10,7% υψηλότερα, ενώ μαζί με τις πωλήσεις αντιπροσωπείας στα € 171,3 εκ. έναντι € 155,4 εκ. του προηγούμενου χρόνου, αυξημένος δηλαδή κατά 10,2%. Επιπλέον, τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε € 4,2 εκ. από € 5,8 εκ. το 2017,

κυρίως λόγω της συμπίεσης των περιθωρίων μικτού κέρδους κατά 20% όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Τέλος τα αποτελέσματα προ φόρων παρουσίασαν ζημιά ύψους € 3,9 εκ. από € 2,6 εκ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Σε επίπεδο εταιρείας ο κύκλος εργασιών της μητρικής ΣΙΔΜΑ το 2018 διαμορφώθηκε σε € 85,2 εκ. από € 80,6 εκ., ενώ μαζί με τις πωλήσεις αντιπροσωπείας διαμορφώθηκε σε € 119,8 εκ. από € 112,5 εκ. το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση 6,5%. Τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε κέρδη € 3,5 εκ., από € 4,7 εκ. το 2017, ενώ τα προ φόρων, ανήλθαν σε ζημιές € 2,8 εκ. από € 2,2 εκ. το 2017. Και εδώ η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων οφείλεται στη συμπίεση των περιθωρίων μικτού κέρδους κατά 19,8%.

Οι θυγατρικές των Βαλκανίων παρουσίασαν αύξηση του κύκλου εργασιών τους, η μεν **SIDMA BULGARIA** κατά 15 %, η δε **SIDMA ROMANIA** κατά 24% σε σχέση με το 2017. Συγκεκριμένα ο κύκλος εργασιών της SIDMA BULGARIA ανήλθε στα 26,5 εκ. ευρώ έναντι 23,1 εκ. ευρώ, ενώ ο κύκλος εργασιών της SIDMA ROMANIA ανήλθε στα 25,8 εκ. ευρώ έναντι 20,9 εκ. ευρώ το 2017.

Επιπλέον, η SIDMA BULGARIA παρουσίασε μείωση κατά 13,6% σε επίπεδο λειτουργικής κερδοφορίας EBITDA (€ 654 χιλ. από € 756 χιλ. το 2017) αλλά και αποτελεσμάτων προ φόρων, € 70 χιλ. το 2018 από € 189 χιλ. την προηγούμενη χρήση, λόγω μείωσης των περιθωρίων μικτού κέρδους κατά 12%. Όσον αφορά στη SIDMA ROMANIA, σε επίπεδο λειτουργικής κερδοφορίας EBITDA παρουσίασε μείωση κατά € 149 χιλ. περίπου, ενώ σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων παρουσίασε επιδείνωση κατά € 141 χιλ. σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, λόγω συμπίεσης των περιθωρίων μικτού κέρδους κατά 26%.

Η ρευστότητα του Ομίλου ανήλθε στα € 9,2 εκ. στο τέλος του έτους από € 8,3 εκ. το 2017. Η Διοίκηση της εταιρείας έχει προβεί τα τελευταία χρόνια σε μία σειρά ενεργειών που αφορούν αφενός μεν το δραστικό περιορισμό του κόστους λειτουργίας και αφετέρου την ενδυνάμωση της δομής των λειτουργικών δραστηριοτήτων της. Η μείωση κόστους που έχει επιτευχθεί από την έναρξη της κρίσης ξεπερνά το 30%.

Προχωρεί επίσης σε μία σειρά ενεργειών για την ενίσχυση της ρευστότητας και της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου, με κύριο στόχο την βελτίωση του χρηματοοικονομικού της κόστους.

Γ.3 Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ)

Η εταιρεία χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης ("ΕΔΜΑ") στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με τον χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό της, καθώς και για την αξιολόγηση και την δημοσίευση των επιδόσεών της. Αυτοί οι ΕΔΜΑ εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων της εταιρείας, της χρηματοοικονομικής της θέσης καθώς και της κατάστασης ταμειακών ροών. Οι εναλλακτικοί δείκτες (ΕΔΜΑ) θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστούν αυτά.

Για την αξιολόγηση των επιδόσεων του Ομίλου και της Εταιρείας χρησιμοποιούνται μεγέθη όπως ο Κύκλος Εργασιών, το Μικτό Κέρδος, τα Κέρδη προ φόρων και το EBITDA (Λειτουργικά Κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων) καθώς και δείκτες όπως το Περιθώριο Μικτού Κέρδους, το Περιθώριο EBITDA, το Καθαρό Περιθώριο Κέρδους, ο Δείκτης Γενικής Ρευστότητας και ο Δείκτης Κάλυψης Τόκων.

ΟΜΙΛΟΣ	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017	Δ (%)
Κύκλος Εργασιών	136.688.028	123.512.838	10,7%
Πωλήσεις Αντιπροσωπείας	34.625.497	31.900.046	8,5%
Σύνολο Πωλήσεων	171.313.525	155.412.884	10,2%
Μικτό Κέρδος	10.328.390	11.701.400	-11,7%
Κέρδη προ φόρων	(3.865.443)	(2.640.099)	46,4%
EBITDA	4.248.328	5.818.561	-27,0%

ΕΤΑΙΡΙΑ	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017	Δ (%)
Κύκλος Εργασιών	85.180.104	80.567.099	5,7%
Πωλήσεις Αντιπροσωπείας	34.625.497	31.900.046	8,5%
Σύνολο Πωλήσεων	119.805.600	112.467.145	6,5%
Μικτό Κέρδος	8.119.727	9.577.559	-14,8%
Κέρδη προ φόρων	(2.827.084)	(2.237.977)	26,3%
EBITDA	3.482.544	4.725.017	-26,3%

Οι υπολογισμοί για τους Εναλλακτικούς Δείκτες Απόδοσης της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017	Δ (%)
Περιθώριο Μικτού Κέρδους: (Μικτά Κέρδη/ Κύκλος Εργασιών)	7,56%	9,47%	-1,9%
Περιθώριο EBITDA: (EBITDA/ Κύκλος Εργασιών)	3,11%	4,71%	-1,6%
Καθαρό περιθώριο κέρδους (Κέρδη προ φόρων/ Κύκλος Εργασιών)	-2,83%	-2,14%	-0,7%
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις (1)	0,9	0,9	-2,1%
Δείκτης Κάλυψης Τόκων EBITDA / Καθαροί Τόκοι	0,7	0,9	-23,1%

ΕΤΑΙΡΙΑ	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017	Δ (%)
Περιθώριο Μικτού Κέρδους: (Μικτά Κέρδη/ Κύκλος Εργασιών)	9,53%	11,89%	-2,4%
Περιθώριο EBITDA: (EBITDA/ Κύκλος Εργασιών)	4,09%	5,86%	-1,8%
Καθαρό περιθώριο κέρδους (Κέρδη προ φόρων/ Κύκλος Εργασιών)	-3,32%	-2,78%	-0,5%
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις (1)	1,0	1,0	-2,5%
Δείκτης Κάλυψης Τόκων EBITDA / Καθαροί Τόκοι	0,8	1,0	-21,2%

(1) Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν λαμβάνουν υπόψη το μέρος των μακροπρόθεσμων δανείων που λήγουν τους επόμενους 12 μήνες.

Γ.4 Σημαντικά Γεγονότα Κατά την Κλειόμενη Χρήση

Σημαντικά γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα κατά την χρήση από 1^{ης} Ιανουαρίου έως 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018 καθώς και η επίδρασή τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι τα ακόλουθα:

- Αποφάσεις Τακτικής και Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης
Στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 23 Μαΐου 2018, παραβρέθηκαν 19 μέτοχοι που εκπροσωπούσαν το 77,32 % του Μετοχικού Κεφαλαίου και δικαιωμάτων ψήφου και εγκρίθηκαν ομόφωνα τα ακόλουθα:
 - Η έκθεση πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και οι ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2017.
 - Η απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Ορκωτού Ελεγκτή για το 2017.
 - Η εκλογή Ορκωτών Ελεγκτών και έγκριση της αμοιβής αυτών για το 2018.
 - Οι αμοιβές που καταβλήθηκαν στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας για το 2017 και η προέγκριση των αμοιβών τους για το 2018.
 - Η εκλογή νέου Δ.Σ.
 - Η εκλογή των μελών της επιτροπής ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν.4449/2017.
 - Η εισήγηση του Δ.Σ. αναφορικά με το φάσμα των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί και η πρόταση του αναφορικά με τα μέτρα που εξετάζεται να ληφθούν στο προσεχές μέλλον σύμφωνα με το άρθρο 47 του κ.ν. 2190/1920, σχετικά με την αντιμετώπιση της μείωσης των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας
 - Η επικύρωση της από 23/2/2018 απόφασής προηγούμενης ΓΣ να παραταθεί το Ομολογιακό δάνειο μέχρι 29/06/2018 και η τροποποίηση των όρων της από 25/01/2012 σύμβασης του Ομολογιακού Δανείου με την Τράπεζα EUROBANK ERGASIAS A.E. αναφορικά με τον χρόνο αποπληρωμής του δανείου όπου παρατάθηκε μέχρι την 31.12.2018.

Στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 23 Φεβρουαρίου 2018, παραβρέθηκαν 17 μέτοχοι που εκπροσωπούσαν το 77,28 % του Μετοχικού Κεφαλαίου και δικαιωμάτων ψήφου και εγκρίθηκαν ομόφωνα τα ακόλουθα:

- Η τροποποίηση των όρων του κοινού ομολογιακού δανείου, με την Τράπεζα EUROBANK ERGASIAS A.E., ποσού τεσσάρων εκατομμυρίων ευρώ (€ 4.000.000,00) καθώς και η εξουσιοδότηση του Δ.Σ με δική του απόφαση, εφόσον απαιτηθεί, να προβεί σε μία ακόμα 3μηνη παράταση του δανείου έως και 29/6/2018.
- Ολοκλήρωση του ειδικού φορολογικού ελέγχου, που διενεργήθηκε από τους νόμιμους ελεγκτές για τη χρήση 2017 και λήψη από την εταιρία, φορολογικού Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης με συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη.

Γ.5 Κυριότεροι Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες

Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος κατά το έτος 2019 είναι οι ακόλουθοι:

(α) Πιστωτικός κίνδυνος

Η μητρική Εταιρεία ακολουθεί την πολιτική της ασφάλειας των πιστώσεων, μέσω ασφαλιστικών εταιρειών και ως εκ τούτου δεν δημιουργούνται σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Οι χονδρικές πωλήσεις γίνονται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο βαθμό απωλειών. Το έτος 2018 κανένας πελάτης δεν είχε συμμετοχή στον κύκλο εργασιών μεγαλύτερη του 2,5% ενώ υπήρχε διασπορά σε μεγάλο πλήθος πελατών. Οι λιανικές πωλήσεις γίνονται τοις μετρητοίς. Την 31/12/2018, η Διοίκηση θεωρεί ότι δεν υπάρχει ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων. Επιπλέον έχει οργανωμένο τμήμα πιστωτικού ελέγχου που ασχολείται αποκλειστικά με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας

των πελατών της καθώς και τον προσδιορισμό ορίων πίστωσης τους. Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο, περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες Χρηματοοικονομικών Στοιχείων	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	9.248.762	8.309.664	7.097.931	6.248.080
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	50.897.471	49.888.422	42.260.147	41.456.415
Σύνολα	60.146.233	58.198.086	49.358.079	47.704.495

(β) Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν τον όμιλο σε κίνδυνο ταμιακών ροών. Ο Όμιλος δεν θεωρεί πιθανή μία άμεση αύξηση των επιτοκίων Euribor δεδομένης της οικονομικής κατάστασης και των προοπτικών ανάπτυξης των χωρών της Ευρωζώνης και ως εκ τούτου δεν έχει υλοποιήσει συναλλαγές διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου.

Ο πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία στα Αποτελέσματα Περιόδου και στην Καθαρή Θέση του Ομίλου σε μια ενδεχόμενη μεταβολή των επιτοκίων κατά +/- 1% .

	Ομίλου				Εταιρείας			
	Επίδραση στο Αποτέλεσμα Περιόδου		Επίδραση στην Καθαρή Θέση		Επίδραση στο Αποτέλεσμα Περιόδου		Επίδραση στην Καθαρή Θέση	
	+ 1%	- 1%	+ 1%	- 1%	+ 1%	- 1%	+ 1%	- 1%
31 Δεκεμβρίου 2018	(1.102.048)	1.102.048	(1.102.048)	1.102.048	(880.390)	880.390	(880.390)	880.390
31 Δεκεμβρίου 2017	(1.093.964)	1.093.964	(1.093.964)	1.093.964	(870.863)	870.863	(870.863)	870.863

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών πιστωτικών ορίων από τα πιστωτικά ιδρύματα. Κατά την 31/12/2018 ο Όμιλος διατηρούσε διαθέσιμα ύψους € 9.248 χιλ. Ο Όμιλος έχει πάγια τακτική να μην κάνει χρήση του συνόλου των διαθέσιμων γραμμών του και ανά πάσα χρονική περίοδο να υπάρχουν διαθέσιμα πιστωτικά όρια ή ταμειακά διαθέσιμα τουλάχιστον 10% επί του συνόλου. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας.

Τα ίδια κεφάλαια του ομίλου και της εταιρείας κατά την 31.12.2018 κατέστησαν αρνητικά και η Διοίκηση εξετάζει άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση των αρνητικών ιδίων κεφαλαίων.

Το σύνολο της αξίας των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της Εταιρείας και του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2018, υπερβαίνει τη συνολική αξία των κυκλοφορούντων περιουσιακών τους στοιχείων κατά ποσό € 56,7 εκ. και € 68,5 εκ. αντίστοιχα. Ωστόσο € 56,2 εκ. αφορούν σε μακροπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια της εταιρείας που, λόγω της λήξης τους εντός 12 μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης, έχουν καταταχθεί ως βραχυπρόθεσμος δανεισμός. Η Διοίκηση βρίσκεται σε διαδικασία αναδιαπραγμάτευσης με τις δανείστριες τράπεζες, με σκοπό την υπογραφή νέας συμφωνίας μακροπρόθεσμου δανεισμού. Στόχος των διαπραγματεύσεων αυτών είναι η χρονική μετατόπιση πληρωμών κεφαλαίου, η περαιτέρω μείωση του κόστους δανεισμού, καθώς και η ανανέωση υπάρχοντων ανεκμετάλλετων βραχυπρόθεσμων γραμμών δανεισμού. Αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσης αυτής θα είναι η μετατόπιση βραχυπρόθεσμου δανεισμού μέχρι ποσού € 56,2 εκ. σε μακροπρόθεσμο. Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω κίνηση στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2018 το κεφάλαιο κίνησης της εταιρείας θα ήταν οριακά αρνητικό ύψους € 0,5 εκ.

Η εταιρεία στοχεύει, με βάση την ανακοστολόγηση του μακροπρόθεσμου δανεισμού της, σε περαιτέρω μείωση του συνολικού χρηματοοικονομικού της κόστους, όσο αφορά την χρήση του

2019, καθώς και την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν στον φετινό προϋπολογισμό, αλλά και στο 5ετές πλάνο.

Ο Όμιλος στα πλαίσια ενδεχόμενης ανάγκης ενίσχυσης της ρευστότητας, πέραν του προγράμματος εξοικονόμησης κόστους που ήδη υλοποιείται, αξιολογεί κινήσεις οι οποίες μπορούν να επιφέρουν σημαντικά οφέλη. Συγκεκριμένα εξετάζει μια σειρά ενεργειών για την βελτίωση της χρηματοοικονομικής του θέσης όπως η αναδιάρθρωση δομών, ο περιορισμός υποστηρικτικών δαπανών και η εκμετάλλευση στοιχείων του ενεργητικού που θα επιφέρουν ωφέλειες χωρίς να επηρεάσουν την ομαλή λειτουργία του Ομίλου.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου έχει ως εξής:

	Ομίλου							
	31/12/2018				31/12/2017			
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Δανειακές Υποχρεώσεις	46.632.030	59.631.156	3.941.586	-	46.077.041	56.255.192	4.230.362	2.833.759
Εμπορικές υποχρεώσεις	38.248.629	-	-	-	34.561.951	-	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	3.021.476	-	-	-	3.407.489	-	-	-
Σύνολο	87.902.135	59.631.156	3.941.586	-	84.046.481	56.255.192	4.230.362	2.833.759

	Εταιρίας							
	31/12/2018				31/12/2017			
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Δανειακές Υποχρεώσεις	31.854.171	56.184.805	-	-	30.876.468	56.209.832	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	29.640.897	-	-	-	26.603.383	-	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	2.662.555	-	-	-	3.038.160	-	-	-
Σύνολο	64.157.623	56.184.805	-	-	60.518.011	56.209.832	-	-

(δ) Κίνδυνος αυξομείωσης τιμών πρώτων υλών

Οι τιμές πώλησης των παραγομένων προϊόντων υπαγορεύονται σε μεγάλο βαθμό από τις τιμές των πρώτων υλών. Οι αυξομειώσεις στις διεθνείς τιμές των χαλυβουργικών προϊόντων επηρεάζουν (θετικά ή αρνητικά) το περιθώριο κέρδους του Ομίλου, καθόσον οι μεταβολές στις τιμές πώλησης των προϊόντων δεν δύναται να είναι απόλυτα συγχρονισμένες με τις μεταβολές τιμών των αγορών και με τις μεταβολές τιμών των αποθεμάτων του Ομίλου. Το μικτό περιθώριο κέρδους του Ομίλου επηρεάζεται θετικά στην περίπτωση ανοδικών τιμών των πρώτων υλών και αρνητικά στην αντίθετη περίπτωση. Η αυξομείωση των τιμών των μετάλλων δεν καλύπτεται με πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου (hedging) από τον Όμιλο με αποτέλεσμα να επηρεάζονται αντίστοιχα τα αποτελέσματά του μέσω υποτίμησης ή υπερτίμησης των αποθεμάτων.

Εντούτοις, ο Όμιλος διατηρεί διαρκή επαφή και άριστη συνεργασία με όλους τους βασικούς προμηθευτές της, με αποτέλεσμα να ενημερώνεται άμεσα για όλες τις εξελίξεις στη διεθνή αγορά του χάλυβα, φροντίζοντας να προετοιμάζεται έγκαιρα και να τροποποιεί την εμπορική του πολιτική (αγορές και πωλήσεις) αναλόγως των εκάστοτε διαμορφούμενων τάσεων.

(ε) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του διεξάγεται σε Ευρώ. Ωστόσο, μέρος των αγορών εμπορευμάτων του Ομίλου γίνεται σε Δολάριο Αμερικής. Ο Όμιλος για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου πραγματοποιεί συμβάσεις προαγοράς συναλλάγματος.

Επιπλέον υπάρχει έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους από επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού (Θυγατρική εταιρεία στη Ρουμανία). Πολιτική του Ομίλου είναι να χρησιμοποιεί, για τις επενδύσεις σε θυγατρικές εξωτερικού, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο μετατροπής, ως φυσικό αντισταθμιστικό μέσο, δανεισμό στο αντίστοιχο νόμισμα - εφόσον αυτό είναι εφικτό με στόχο τη μείωση της έκθεσης σε κίνδυνο σε περίπτωση υποτίμησης των τοπικών νομισμάτων σε σχέση με το ευρώ.

Οι πίνακες με τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε Ξένο Νόμισμα για τον Όμιλο έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2018		31/12/2017	
	USD	RON	USD	RON
Ονομαστικά ποσά				
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	359.093	8.716.567	227.136	8.599.736
Χρημ/κές υποχρεώσεις		(20.476.410)		(19.517.139)
Βραχυχρόνια έκθεση	359.093	(11.759.842)	227.136	(10.917.403)
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία		5.797.482		5.966.577
Χρημ/κές υποχρεώσεις		-		-
Μακροχρόνια έκθεση	-	5.797.482	-	5.966.577

Η μεταβολή στα αποτελέσματα και την Καθαρή Θέση του Ομίλου από μία ενδεχόμενη μεταβολή +/-(-10%) σε ξένο νόμισμα έχει ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2018			
	+ 10%	- 10%	+ 10%	- 10%
	USD		RON	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(32.645)	39.899	93.039	(113.470)
Καθαρή Θέση	(32.645)	39.899	635.071	(775.954)

Ποσά σε €	31/12/2017			
	+ 10%	- 10%	+ 10%	- 10%
	USD		RON	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(20.649)	25.237	80.233	(97.751)
Καθαρή Θέση	(20.649)	25.237	530.298	(647.842)

Γ.6 Στόχοι και Προοπτικές για το 2019

Οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας εκτιμώνται από κυβερνητικές πηγές θετικές για το 2019, με ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ που αναμένεται στο 2%, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, από 1,9% στο σύνολο του 2018. Η ελληνική οικονομία εισήλθε πρόσφατα στο πρώτο έτος, από το 2010, στο οποίο δεν εφαρμόζεται Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής αν και η ελληνική κυβέρνηση δεσμεύτηκε με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Εφαρμογής 2019 –2022, για την εφαρμογή δημοσιονομικών μέτρων και την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων, ως προς το πρωτογενές πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης. Ως εκ τούτου, παρά τις ευνοϊκές προβλέψεις, παραμένουν μια σειρά από κίνδυνοι και αβεβαιότητες, τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και εξωγενείς, που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά το οικονομικό περιβάλλον στο επόμενο διάστημα με σημαντικότερους τις διαδοχικές εκλογικές αναμετρήσεις του 2019 στο εσωτερικό και τις επιπτώσεις της προστατευτικής εμπορικής πολιτικής στις ΗΠΑ, καθώς και των αντίμετρων από την ΕΕ στο εξωτερικό.

Όσον αφορά στο περιβάλλον δραστηριότητας της ΣΙΔΜΑ, η εκκίνηση νέων μεγάλων έργων αναμένεται πιθανόν για το δεύτερο εξάμηνο του έτους, γεγονός που δημιουργεί κάποιες προσδοκίες για επαναδραστηριοποίηση του κλάδου κατασκευών μεσοπρόθεσμα. Ωστόσο, δεν μπορούν να υπάρξουν αξιόπιστες προβλέψεις για την εσωτερική αγορά. Η ΣΙΔΜΑ αντιμετωπίζει την δύσκολη οικονομική συγκυρία των τελευταίων ετών αυξάνοντας τον κύκλο εργασιών της, διατηρώντας το μερίδιο αγοράς που κατέχει και ενισχύοντας την ρευστότητα της.

Όσον αφορά τις θυγατρικές εξωτερικού, η SIDMA BULGARIA στοχεύει σε περαιτέρω αύξηση του κύκλου εργασιών της, το 2019, με ταυτόχρονη βελτίωση του μεριδίου αγοράς της. Επιπλέον, σύμφωνα με την χειμερινή πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Commission, 27.02.2019) η βουλγαρική οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί το 2019 με ρυθμό 3,6%, από 3,2% το 2018, βασιζόμενη στην ισχυρή εγχώρια ζήτηση λόγω αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος, στις δημόσιες επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκά κονδύλια και λιγότερο στις ιδιωτικές επενδύσεις.

Ομοίως και η SIDMA Romania, στοχεύει στη βελτίωση στην αύξηση των πωλήσεων και του μεριδίου αγοράς που κατέχει σήμερα. Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες οικονομικές προβλέψεις που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις οικονομίες όλων των κρατών μελών της ΕΕ, αναμένεται αύξηση του ΑΕΠ της Ρουμανίας και το 2019 κατά 3,8% από 4,0% το 2018 βασιζόμενο και εδώ κυρίως στην ιδιωτική κατανάλωση.

Στη διεθνή αγορά οι τιμές πρώτων υλών παρουσίασαν καθοδική πορεία το πρώτο τρίμηνο του 2019. Επιπλέον η **EUROFER** (European Steel Association), σύμφωνα με την τελευταία αναφορά της σχετικά με τις προοπτικές της αγοράς χάλυβα (Steel Market Outlook 2019-2020, First Quarter, 2019), εκτιμά ότι η αύξηση στην φαινομενική κατανάλωση χάλυβα στην Ευρώπη θα αρκестεί σε μόλις 0,5% το 2019, από 2,6% το 2018, ακολουθούμενη από 1,2% το 2020. Αυτό το σενάριο πολύ μικρής ανάπτυξης οφείλεται στο γεγονός ότι η αγορά χάλυβα στην Ευρώπη πάσχει από ένα συνδυασμό πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας και μειούμενης ζήτησης.

Και την φετινή χρονιά, η **ΣΙΔΜΑ** στοχεύει στην διατήρηση του σημαντικού μεριδίου που κατέχει στην εσωτερική αγορά και στην περαιτέρω ανάπτυξη της στο εξωτερικό. Εξακολουθεί να δίνει πρωταρχική σημασία στη ρευστότητα της, στη μείωση του κόστους δανεισμού της μέρος του οποίου επετεύχθη το 2018 και στον έλεγχο των γενικών της εξόδων.

Γ.7 Σημαντικές Συναλλαγές Μεταξύ Εταιρείας και Συνδεδεμένων Προσώπων

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα με αυτή μέρη κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24 παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες.

Επωνυμία	Πωλήσεις			
	01/01-31/12/2018		01/01-31/12/2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
DOJLAN STEEL DOO	1.681	1.681	22.840	22.840
ECORESET AE	1.586	1.586	23.794	23.794
ETEM BULGARIA SA	37.189	26.021	62.216	8.627
FITCO AE	10.524	10.524	5.549	5.549
FULGOR AE	437.261	437.261	191.295	191.295
ICME ECAB SA	170.281	-	114.538	-
PROSAL TUBES SA	-	-	144.227	144.227
SIDMA Bulgaria S.A.	-	53.087	-	-
SIDMA Romania S.R.L.	-	-	-	12.207
SIGMA AD	66.083	-	80.924	-
SOFIA MED AD	126.021	-	36.032	-
SOVEL AE	50.663	50.663	36.687	36.687
STOMANA SA	171.843	-	172.896	-
TEKA SYSTEMS AE	9.370	9.370	204	204
ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΕ	6.158	6.158	1.336	1.336
ΑΝΑΜΕΤ ΑΕ	18.544	18.544	14.325	14.325
ΑΝΟΞΑΛ ΑΕ	-	-	914	914
ΑΝΤΙΜΕΤ ΑΕ	498.574	498.574	430.436	430.436
ΒΕΠΑΛ ΑΕ	494	494	1.038	1.038
ΒΙΑΝΑΤΤ	12.379	12.379	4.435	4.435
ΒΙΟΜΑΛ ΑΕ	167.780	167.780	192.978	192.978
ΔΙΑ.ΒΙ.ΠΕ.ΘΙ.Β ΑΕ	798	798	-	-
ΕΛΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	-	-	88.972	88.972
ΕΛΒΑΛ ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ	151.625	151.625	106.773	106.773
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜ	29.038	29.038	11.341	11.341
ΕΡΓΟΣΤΗΛ ΑΕ	166.196	166.196	89.076	89.076
ΕΡΛΙΚΟΝ ΕΠΕΞ ΣΥΡΜΑΤΩΝ	29.633	29.633	30.002	30.002
ΕΤΗΛ ΑΕ	379.141	379.141	198.237	198.237
ΘΕΡΜΟΛΙΘ ΑΕ	2.437	2.437	-	-
ΜΕΤΑΛ. ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	441.983	441.983	384.505	384.505
ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ ΑΕ	10.636	10.636	14.052	14.052
ΣΥΜΕΤΑΛ ΑΕ	85.311	85.311	9.142	9.142
ΣΩΛ. ΚΟΡ. ΒΙΟΜ. ΣΩΛ ΑΕ	239.705	239.705	156.609	156.609
Σύνολο	3.322.934	2.830.626	2.625.374	2.179.603

Λοιπά έσοδα

Επωνυμία	01/01-31/12/2018		01/01-31/12/2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
ECORESET AE	45	45	670	670
FULGOR AE	8.493	8.493	360	360
ICME ECAB SA	162	-	1.167	-
SIDEROM STEEL Srl	452.061	-	380.609	-
SIDMA Romania S.R.L.	-	9.269	-	10.576
SIDMA Bulgaria S.A.	-	5.375	-	10.253
SOVEL AE	550	550	979	979
STOMANA SA	439.528	-	363.348	-
TEKA SYSTEMS AE	70	70	40	40
ANAMET AE	115	115	35	35
ANTIMET AE	50	50	-	-
ΑΝΟΞΑΛ ΑΕ	-	-	40	40
ΒΙΑΝΑΤΤ	1.659	1.659	1.550	1.550
ΒΕΠΑΛ	50	50	-	-
ΕΛΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	-	-	660	660
ΕΛΒΑΛ ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ	172.304	172.304	11.883	11.883
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜ. ΚΑΛ	60	60	60	60
ΕΡΓΟΣΤΗΛ ΑΕ	10.302	10.302	2.403	2.403
ΕΡΛΙΚΟΝ ΕΠΕΞ ΣΥΡΜΑΤΩΝ	743.942	743.942	707.231	707.231
ΕΤΗΛ ΑΕ	571	571	325	325
ΘΕΡΜΟΛΙΘ ΑΕ	95	95	-	-
ΠΡΟΣΙΝΤΕΡ ΑΕ	4.000	4.000	-	-
ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ ΑΕ	1.111.868	1.111.868	984.746	984.746
ΣΙΔΕΝΟΡ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	-	-	-	-
ΣΥΜΕΤΑΛ ΑΕ	1.850	1.850	-	-
ΣΩΛ. ΚΟΡ. ΒΙΟΜ. ΣΩΛ ΑΕ	450.083	450.083	418.497	418.497
Σύνολο	3.397.857	2.520.751	2.874.604	2.150.309

Αγορές

Επωνυμία	01/01-31/12/2018		01/01-31/12/2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
PROSAL TUBES SA	9.210	-	6.944	-
SIDEROM STEEL Srl	11.318.133	-	9.527.608	-
SIDMA Bulgaria S.A.	-	2.719	-	12.901
STOMANA SA	19.528.799	7.132.918	17.161.811	7.370.325
ΕΛΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	-	-	46.363	46.363
ΕΛΒΑΛ ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ	214.006	214.006	5.861	5.861
ΕΡΛΙΚΟΝ ΕΠΕΞ ΣΥΡΜΑΤΩΝ	82.346	82.346	54.269	54.269
ΠΡΟΣΙΝΤΕΡ ΑΕ	269.216	269.216	322.259	322.259
ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ ΑΕ	1.355.144	1.355.144	1.066.137	1.014.092
ΣΩΛ. ΚΟΡ. ΒΙΟΜ. ΣΩΛ ΑΕ	99.482	58.390	542.546	482.166
Σύνολο	32.876.337	9.114.739	28.733.797	9.308.234

Λοιπα έξοδα

Επωνυμία	01/01-31/12/2018		01/01-31/12/2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
ΕΤΕΜ BULGARIA SA	9.394	9.394	-	-
ICME ECAB SA	1.295	-	3.778	-
ΜΕΤΑΛΙΓΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ	307.433	307.433	262.016	262.016
SIDERAL SHPK	21.568	21.568	30.476	30.476
ΤΕΚΑ SYSTEMS ΑΕ	100.792	72.594	98.062	87.199
VIANATT S.A.	789	789	-	-
ΑΝΤΙΜΕΤ ΑΕ	68.019	68.019	68.006	68.006
ΒΙΕΞΑΛ ΕΠΕ	4.065	3.820	9.626	9.626
ΕΛΒΑΛ ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ	12.242	12.242	9.115	9.115
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜ. Κ/	-	-	832	832
ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ ΑΕ	-	-	-	-
ΣΤΗΛΜΕΤ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	11.194	11.194	11.204	11.204
Σύνολο	536.792	507.053	493.115	478.474

Υποχρεώσεις

Επωνυμία	31/12/2018		31/12/2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
CENERGY SA	37.774	37.774	37.774	37.774
ΕΤΕΜ BULGARIA SA	148	148	-	-
ICME ECAB SA	88	-	842	-
ΜΕΤΑΛΙΓΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ	59.346	59.346	(15.366)	(15.366)
SIDERAL SHPK	5.399	5.399	23.118	23.118
SIDEROM STEEL Srl	5.481.500	-	4.036.929	-
SIDMA Bulgaria S.A.	-	(14)	-	1.772
STOMANA SA	5.108.204	2.335.174	5.718.847	2.202.383
ΤΕΚΑ SYSTEMS ΑΕ	17.268	14.061	17.692	16.852
VIANATT S.A.	978	978	-	-
ΑΝΤΙΜΕΤ ΑΕ	62.276	62.276	51.865	51.865
ΒΙΕΞΑΛ ΕΠΕ	(132)	(132)	1.055	1.055
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜ. ΚΑΛ	1.031	1.031	1.031	1.031
ΕΛΒΑΛ ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ	50.395	50.395	25.039	25.039
ΕΡΛΙΚΟΝ ΕΠΕΞ ΣΥΡΜΑΤΩΝ	6.790.306	6.790.306	4.334.021	4.334.021
ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ ΑΕ	7.955.434	7.955.434	5.738.864	5.728.651
ΣΙΔΕΝΟΡ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	-	-	(197)	(197)
ΣΤΗΛΜΕΤ ΑΕ	627	627	627	627
ΣΩΛ. ΚΟΡ. ΒΙΟΜ. ΣΩΛ ΑΕ	5.492.108	5.490.150	3.883.152	3.877.279
Σύνολο	31.062.751	22.802.953	23.855.292	16.285.903

Επωνυμία	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη			
	31/12/2018		31/12/2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
DOJRAN STEEL DOO	127	127	1.008	1.008
ECORESET AE	(0)	(0)	4.236	4.236
ETEM BULGARIA SA	(1)	(1)	1.324	1.324
FITCO AE	1.716	1.716	4.161	4.161
FULGOR AE	123.379	123.379	199.380	199.380
ICME ECAB SA	64.535		40.396	-
PROSAL TUBES SA	30	30	30	30
SIDEROM STEEL Srl	321.791		304.055	-
SIDMA Romania S.R.L.	-	8.898	-	12.928
SIDMA Bulgaria S.A.	-	11.439	-	4.988
SIDMA WORLDWIDE (CYPRUS) LIMITED	2	2	-	1.785
SIGMA AD	49.118		5.057	-
SOFIA MED AD	-		2.838	-
SOVEL AE	98.486	98.486	30.141	30.141
STOMANA SA	11.731		11.731	-
TEKA SYSTEMS AE	124	124	409	409
VERPAL	675	675		
ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΕ	1.986	1.986	1.020	1.020
ANAMET AE	2.927	2.927	12.379	12.379
ΑΝΟΞΑΛ ΑΕ	-		1.183	1.183
ANTIMET AE	897.275	897.275	813.635	813.635
ΒΙΑΝΑΤΤ	22.892	22.892	7.700	7.700
ΒΙΟΜΑΛ ΑΕ	50.594	50.594	60.198	60.198
ΔΙΑΔΙΠΕΘΗΒ	244	244		
ΕΛΒΑΛ ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ	175.756	175.756	210.652	210.652
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜ. ΚΑΛ	13.618	13.618	12.795	12.795
ΕΡΓΟΣΤΗΛ ΑΕ	130.175	130.175	95.786	95.786
ΕΡΛΙΚΟΝ ΕΠΕΞ ΣΥΡΜΑΤΩΝ	27.791	27.791	41.067	41.067
ΕΤΗΛ ΑΕ	315.463	315.463	183.189	183.189
ΜΕΤΑΛ. ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	42.932	42.932	89.889	89.889
ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ ΑΕ	31.346	31.346	34.871	34.871
ΣΥΜΕΤΑΛ ΑΕ	316	316	3.961	3.961
ΣΩΛ. ΚΟΡ. ΒΙΟΜ. ΣΩΛ ΑΕ	111.569	111.569	43.241	43.241
Σύνολο	2.496.598	2.069.760	2.216.332	1.871.955

Γ.8 Γεγονότα μετά την Περίοδο Αναφοράς.

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς.

Γ.9 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 43ββ του κ. Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και αποτελεί μέρος της Ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Δ.Σ. της Εταιρείας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες διοικούνται και ελέγχονται.

Στην Ελλάδα, το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης έχει αναπτυχθεί κυρίως μέσω της υιοθέτησης υποχρεωτικών κανόνων, όπως ο ν. 3016/2002 και η απόφαση 5/204/2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που, μεταξύ άλλων, επιβάλλουν τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στα ΔΣ των ελληνικών εισηγμένων εταιρειών, τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου και την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας με ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις.

Τέλος, ο νόμος περί ανωνύμων εταιρειών (κ. Ν. 2190/1920 με τις υφιστάμενες τροποποιήσεις του) περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες της εταιρικής διακυβέρνησης των ανωνύμων εταιρειών.

Γ.9.1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Γνωστοποίηση οικειοθελούς συμμόρφωσης της Εταιρείας με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει αποφασίσει οικειοθελώς να υιοθετήσει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) για τις Εισηγμένες Εταιρείες (καλούμενος εφεξής «Κώδικας»). Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται στην κάτωθι ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://www.sev.org.gr/Uploads/pdf/kodikas_etairikis_diakivernisis_GR_20131003.pdf

Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις - πρακτικές του Κώδικα για εισηγμένες εταιρείες - που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής

Η Εταιρεία βεβαιώνει κατ' αρχάς με την παρούσα δήλωση ότι εφαρμόζει πιστά και απαρέγκλιτα τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας οι οποίες διαμορφώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληροί οποιοσδήποτε Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, εφαρμοζόμενος από Εταιρεία, οι μετοχές της οποίας διαπραγματεύονται μόνο σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα.

Οι εν λόγω ελάχιστες απαιτήσεις ενσωματώνονται στον ως άνω Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (Σ.Ε.Β.) στον οποίο η Εταιρεία υπάγεται, πλην όμως ο εν λόγω Κώδικας περιέχει και μια σειρά από επιπλέον (των ελαχίστων απαιτήσεων) ειδικές διατάξεις.

Η Εταιρεία, κατά περίπτωση, **αποκλίνει ή δεν εφαρμόζει στο σύνολό τους**, ορισμένες διατάξεις του Κώδικα, που αφορούν «Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες».

Κατωτέρω αναφέρονται αναλυτικά οι εν λόγω αποκλίσεις. Επισημαίνεται ότι στην αναφορά που ακολουθεί περιλαμβάνονται και οι εξαιρέσεις για ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες μικρότερου μεγέθους, ήτοι, που δεν συμπεριλαμβάνονται στους δείκτες FTSE/ATHEX 20 και FTSE/ATHEX Mid 40, για τις οποίες ο Κώδικας προβλέπει στο Παράρτημα 1 αυτού τη δυνατότητα εξαιρέσεώς τους από την υποχρέωση εξήγησης της μη συμμόρφωσης με αυτές.

**Αναφορικά με το Διοικητικό Συμβούλιο και τα μέλη του
Ρόλος και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου**

- το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει προβεί σε σύσταση ειδικής ξεχωριστής επιτροπής, η οποία προΐσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο Δ.Σ. και προετοιμάζει προτάσεις προς το Δ.Σ. όσον αφορά στις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των βασικών ανώτατων στελεχών, δεδομένου ότι η πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με τις αμοιβές αυτές είναι σταθερή και διαμορφωμένη, αλλά και αφετέρου διότι ενόψει του μεγέθους της Εταιρείας η ύπαρξη τέτοιων επιτροπών δεν αξιολογείται ως απολύτως αναγκαία. Α I (1.2)

Μέγεθος και σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

- τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη ανέρχονται σε 2 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 3, παρ.1 του Ν.3016/2002 και κατά συνέπεια δεν είναι τουλάχιστον 3 δηλαδή το 1/3 του 9μελούς Δ.Σ. που ορίζουν οι ειδικές πρακτικές του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ. Α II (2.3)

Ανεξαρτησία μελών Δ.Σ.

- Ο Πρόεδρος του Δ.Σ δεν έχει μεταβληθεί για διάστημα μεγαλύτερο των 3 ετών, καθώς είναι μη εκτελεστικό μέλος και ανεξάρτητο του Διευθύνοντος Συμβούλου. Α II (2.5)
- Πέντε μέλη παραμένουν στο ΔΣ της εταιρείας για περισσότερο από 12 έτη. Α II (2.5)

Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου

- το Δ.Σ. δεν διορίζει ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του, αλλά εκτελεστικό Αντιπρόεδρο, καθώς ο Πρόεδρος του ΔΣ είναι αφενός μη εκτελεστικό μέλος, και αφετέρου πρόσωπο διαφορετικό από το Διευθύνοντα Σύμβουλο. Α III (3.3 & 3.4)

Ανάδειξη υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων για το Δ.Σ., καθώς λόγω της δομής και λειτουργίας της Εταιρείας η συγκεκριμένη επιτροπή δεν αξιολογείται ως απαραίτητη επί του παρόντος. Α V (5.4 έως 5.8)

Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν υφίσταται προς το παρόν πρόβλεψη για υποστήριξη του ΔΣ κατά την άσκηση του έργου του από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο εταιρικό γραμματέα, καθώς τα βασικά καθήκοντα του αναπληρώνονται από άλλες υπηρεσίες της Εταιρείας. Α VI (6.2, 6.3)
- δεν υφίσταται ανάγκη για διενέργεια συναντήσεων σε τακτική βάση μεταξύ του Προέδρου του Δ.Σ. και των μη εκτελεστικών μελών του χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών προκειμένου να συζητά την επίδοση και τις αμοιβές των τελευταίων, καθώς όλα τα σχετικά θέματα συζητούνται παρουσία όλων των μελών του Δ.Σ. χωρίς στεγανά. Α VI (6.5)
- δεν υφίσταται πρόβλεψη για ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης καθώς δεν υπάρχουν νέα μέλη στο Δ.Σ. αλλά και την διαρκή επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη, δεδομένου ότι προτείνονται προς εκλογή ως μέλη του ΔΣ πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία και οργανωτικές –διοικητικές ικανότητες. Α VI (6.6).

Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των επιτροπών του ούτε αξιολογείται η επίδοση του Προέδρου του Δ.Σ. κατά την διάρκεια διαδικασίας στην οποία προΐσταται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου. Εκτός από την αξιολόγηση του ΔΣ μέσω της Έκθεσης Πεπραγμένων του από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, το ΔΣ παρακολουθεί και επανεξετάζει την υλοποίηση των αποφάσεών του σε ετήσια βάση. Δεν υφίσταται, πλέον των ανωτέρων σύστημα αξιολόγησης του Δ.Σ. και των επιτροπών του Α VII (7.1, 7.2 και 7.3).

Αναφορικά με τον εσωτερικό έλεγχο

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Δεν διατίθενται ιδιαίτερα κονδύλια στην Επιτροπή για τη χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων, καθώς η σύνθεση της Επιτροπής και οι εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία των μελών αυτής διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της. Β Ι (1.9)

Αναφορικά με τις αμοιβές

Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

Η σύσταση της επιτροπής αμοιβών, ενόψει της δομής και λειτουργίας της Εταιρείας δεν έχει αξιολογηθεί ως αναγκαία μέχρι σήμερα.

Οι εν γένει αμοιβές του Προέδρου του ΔΣ, του Διευθύνοντος Συμβούλου καθώς και των μελών του ΔΣ, εκτελεστικών και μη, εγκρίνονται από την τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων και δημοσιοποιούνται επαρκώς στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, βάσει του ΔΛΠ 24. Δεν γίνεται δημοσιοποίηση έκθεσης αμοιβών στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. Γ Ι (1.1 – 1.11).

- Δεν προβλέπονται bonus στις συμβάσεις της Εταιρείας με τα εκτελεστικά μέλη του ΔΣ που διατηρούν συμβάσεις με την Εταιρεία.. Γ Ι (1.3)

- Δεν έχει συμφωνηθεί για κανένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου "πακέτο αποζημίωσης" ή κυμαινόμενη αμοιβή.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

- δεν παρατηρήθηκε κάποια απόκλιση, εκτός από τη δυνατότητα ηλεκτρονικής ψηφοφορίας ή μέσω αλληλογραφίας στη Γενική Συνέλευση. Η εταιρεία δίνει τη δυνατότητα στους μετόχους του εξωτερικού ή όσους αδυνατούν να παρευρεθούν στη Γενική Συνέλευση, τη δυνατότητα ψηφοφορίας μέσω εξουσιοδότησης η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα της εταιρείας, σύμφωνα με την οποία ο μέτοχος μπορεί να εξουσιοδοτήσει οποιοδήποτε άτομο της αρεσκείας του να ψηφίσει σύμφωνα με συγκεκριμένες οδηγίες του ή κατά τη βούληση του πληρεξουσίου Δ ΙΙ (2.2)

Γ.9.2 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου

Η Εταιρεία εφαρμόζει πιστά και απαρέγκλιτα τις προβλέψεις του σχετικού με την εταιρική διακυβέρνηση νομοθετικού πλαισίου. Δεν υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή εφαρμοζόμενες πρακτικές επιπλέον των ως άνω προβλέψεων.

Γ.9.3. Κύρια Χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε Σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και Χρηματοοικονομικών Αναφορών

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των χρηματοοικονομικών αναφορών περιλαμβάνει δικλίδες ασφαλείας και ελεγκτικούς μηχανισμούς σε διάφορα επίπεδα μέσα στον Οργανισμό όπως περιγράφεται παρακάτω:

Γενικά

Αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων:

Η αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων γίνεται κυρίως κατά την φάση κατάρτισης του στρατηγικού σχεδιασμού και του ετήσιου επιχειρηματικού προγράμματος. Τα θέματα που εξετάζονται ποικίλουν ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς και της εταιρείας και περιλαμβάνουν ενδεικτικά εξελίξεις και τάσεις στον κλάδο που δραστηριοποιείται η εταιρεία. Το Δ.Σ. πραγματοποιεί ετήσια επανεξέταση της εταιρικής στρατηγικής, των κυρίων επιχειρηματικών κινδύνων και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Σχεδιασμός και παρακολούθηση / Προϋπολογισμός:

Η πορεία της εταιρείας παρακολουθείται μέσω λεπτομερούς προϋπολογισμού. Η εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών της εταιρείας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εξωγενείς παράγοντες που είναι οι τιμές πρώτων υλών και άλλοι παράγοντες της αγοράς. Για το λόγο αυτό ο προϋπολογισμός αναπροσαρμόζεται σε τακτά διαστήματα για να λάβει υπόψη τις αλλαγές αυτές. Η διοίκηση παρακολουθεί την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών της εταιρείας μέσω τακτικών αναφορών, συγκρίσεων με τον προϋπολογισμό καθώς και συναντήσεων της διοικητικής ομάδας.

Επάρκεια Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου:

Η Διοίκηση έχει σχεδιάσει και εκτελεί διαρκείς εποπτικές δραστηριότητες, οι οποίες είναι ενσωματωμένες στη λειτουργία της Εταιρείας κι οι οποίες διασφαλίζουν ότι το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου διατηρεί διαχρονικά την αποτελεσματικότητά του. Η Εταιρεία διενεργεί και περιοδικές μεμονωμένες αξιολογήσεις ως προς την καταλληλότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, οι οποίες υλοποιούνται κατά κύριο λόγο μέσω της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Εταιρεία διαθέτει ανεξάρτητη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία μεταξύ άλλων διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες αναγνώρισης και διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται από τη Διοίκηση είναι επαρκείς, διασφαλίζει την αποτελεσματική λειτουργία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και την ποιότητα και αξιοπιστία της παρεχόμενης πληροφόρησης από τη Διοίκηση προς το ΔΣ αναφορικά με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.

Η επάρκεια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθείται σε συστηματική βάση από την Επιτροπή Ελέγχου μέσω αμφίδρομης επικοινωνίας με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας:

Η Εταιρεία έχει συντάξει σχετικό Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, που είναι εγκεκριμένος από το ΔΣ. Μέσα στα πλαίσια του Κανονισμού ορίζονται και οι αρμοδιότητες και ευθύνες των βασικών θέσεων εργασίας, προάγοντας έτσι τον επαρκή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων εντός της Εταιρείας.

Δικλείδες ασφαλείας διαδικασίας σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και χρηματοοικονομικών αναφορών

Ως μέρος των διαδικασιών σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, υφίστανται και λειτουργούν συγκεκριμένες δικλείδες ασφαλείας, οι οποίες σχετίζονται με τη χρήση εργαλείων και μεθοδολογιών κοινώς αποδεκτών βάσει των διεθνών πρακτικών. Οι βασικότερες περιοχές στις οποίες λειτουργούν δικλείδες ασφαλείας που σχετίζονται με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αναφορών και χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας είναι οι εξής:

Οργάνωση - Κατανομή Αρμοδιοτήτων

- Η εκχώρηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τόσο στην ανώτερη Διοίκηση της εταιρείας όσο και στα μεσαία και κατώτερα στελέχη της, διασφαλίζει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με παράλληλη διαφύλαξη του απαιτούμενου διαχωρισμού αρμοδιοτήτων.

- Κατάλληλη στελέχωση των οικονομικών υπηρεσιών με άτομα που διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική γνώση και εμπειρία για τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται.

Διαδικασίες λογιστικής παρακολούθησης και σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

- Εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού που εμπλέκεται με την κατάρτιση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

- Αυτόματοι έλεγχοι και επαληθεύσεις που διενεργούνται μεταξύ των διαφόρων συστημάτων πληροφόρησης.

- Οι κρίσεις και οι εκτιμήσεις της Διοίκησης που απαιτούνται για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων επανεξετάζονται σε κάθε περίοδο χρηματοοικονομικής αναφοράς, σε σχέση και με τους εντοπισθέντες κινδύνους.

Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

- Ο εσωτερικός έλεγχος στη διαδικασία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σχεδιάζεται έτσι ώστε να επιβεβαιώνονται με συγκεκριμένες διαδικασίες οι ισχυρισμοί της διοίκησης έναντι των τρίτων και των εξωτερικών ελεγκτών επί των επιμέρους κονδυλίων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που είναι:

Για τον Ισολογισμό: η ύπαρξη και η κυριότητα των στοιχείων, η πληρότητα, η σύμφωνη με το λογιστικό πλαίσιο επιμέτρηση και ταξινόμηση.

Για τα Αποτελέσματα: Η ύπαρξη της συναλλαγής, η αυτοτέλεια της χρήσης, η πληρότητα, η ακρίβεια και η ταξινόμηση με βάση το λογιστικό πλαίσιο.

Διαδικασίες διαφύλαξης περιουσιακών στοιχείων

- Ύπαρξη δικλίδων ασφαλείας για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα, τα χρηματικά διαθέσιμα - επιταγές και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, όπως ενδεικτικά η φυσική ασφάλεια ταμείου και των αποθηκών, η απογραφή και σύγκριση των καταμετρημένων ποσοτήτων με αυτές των λογιστικών βιβλίων, η επαρκής ασφάλεια περιουσιακών στοιχείων και άλλα.

Γ.9.4. Διοικητικό Συμβούλιο

Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες και οι σχετικές ευθύνες του ΔΣ περιγράφονται στο καταστατικό και συμπληρωματικά και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργώντας συλλογικά έχει την διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Αποφασίζει γενικά για κάθε ζήτημα που αφορά την Εταιρεία και ενεργεί κάθε πράξη εκτός από εκείνες που είτε από το νόμο, είτε από το καταστατικό έχει αρμοδιότητα η Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, το Διοικητικό Συμβούλιο :

(α) Εκπροσωπεί την Εταιρεία δικαστικά και εξώδικα.

(β) Αρχίζει και διεξάγει δίκες, ενεργεί κατασχέσεις, εγγραφές προσημειώσεων και υποθηκών, συναινεί σε άρση τους, παραιτείται από προνόμια, αγωγές και ένδικα μέσα, συμβιβάζεται δικαστικά και εξώδικα και συνομολογεί διαιτησίες.

(γ) Αποκτά, συνιστά ή μεταβιβάζει εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε κινητά και ακίνητα με την επιφύλαξη του άρθρου 10 του κ. Ν. 2190/20 και αποδέχεται υποχρεώσεις, συνάπτει κάθε μορφής συμβάσεις, με την επιφύλαξη του άρθρου 23α του κ. Ν. 2190/1920, συμμετέχει σε διαγωνισμούς δημοσίου ή άλλους καθώς και σε μειοδοτικές ή πλειοδοτικές δημοπρασίες.

(δ) Διορίζει, τοποθετεί και παύει υπαλλήλους και πράκτορες της Εταιρείας, ρυθμίζει τις απολαβές και μισθούς τους και παρέχει και ανακαλεί κάθε γενική και ειδική πληρεξουσιότητα για λογαριασμό της Εταιρείας.

(ε) Εκδίδει, αποδέχεται και υπογράφει ή εγγυάται ή οπισθογραφεί γραμμάτια σε διαταγή, συναλλαγματικές, επιταγές όπως και κάθε τίτλο σε διαταγή.

(στ) Καθορίζει γενικά τις δαπάνες της Εταιρείας.

(ζ) Ελέγχει τα βιβλία και το Ταμείο της Εταιρείας, καταρτίζει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, προτείνει τις αποσβέσεις που γίνονται στις εγκαταστάσεις και στις επισφαλείς απαιτήσεις και προτείνει τα μερίσματα και τα κέρδη που θα διανεμηθούν.

(η) Κανονίζει την εσωτερική λειτουργία της Εταιρείας και εκδίδει τους σχετικούς κανονισμούς και γενικά επιχειρεί κάθε πράξη Διοίκησης της Εταιρείας και διαχείρισης της περιουσίας της και έχει κάθε

εξουσία και δικαίωμα για την διαχείριση των εταιρικών συμφερόντων και την ενέργεια κάθε πράξης για την πραγμάτωση των σκοπών που επιδιώκει η Εταιρεία.

θ) Παρέχει συννόμως κάθε είδος εγγυήσεις από μέρους της εταιρείας υπέρ νομικών ή φυσικών προσώπων με τα οποία η εταιρεία έχει ή διατηρεί εμπορικές ή οικονομικές συναλλαγές προς εξυπηρέτηση των σκοπών της.

(ι) Αποφασίζει για την έκδοση ομολογιακών δανείων, πλην αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 3β του κ. Ν. 2190/1920. Όσον αφορά σε ομολογιακά δάνεια μετατρέψιμα σε μετοχές της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει την έκδοση τους κατόπιν εξουσιοδότησης από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του κ. Ν. 2190/1920.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την άσκηση όλων ή μερικών από τα δικαιώματά του και τις εξουσίες του, που σχετίζονται με την διοίκηση, διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, ανεξάρτητα αν τα πρόσωπα αυτά είναι ή δεν είναι μέλη του. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν, εφόσον προβλέπεται από τις σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, να αναθέτουν περαιτέρω την άσκηση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν ή μέρους αυτών σε άλλα μέρη ή τρίτους. Ο τίτλος και η αρμοδιότητα καθενός από τα πρόσωπα αυτά καθορίζεται πάντοτε με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για τον διορισμό τους.

Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνεται έναντι της Εταιρείας κατά την διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δια παν αυτού πταίσμα. Ευθύνεται ίδια εάν ο ισολογισμός περιέχει παραλείψεις ή ψευδείς δηλώσεις που αποκρύπτουν την πραγματική κατάσταση της Εταιρείας. Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται εάν αποδείξει ότι κατέβαλε την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία. Η επιμέλεια αυτή κρίνεται με βάση και την ιδιότητα του κάθε μέλους και τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί. Επίσης, η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται σχετικά με πράξεις και παραλείψεις που στηρίζονται σε σύννομες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση η οποία ελήφθη με καλή πίστη, με βάση επαρκείς πληροφορίες και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του μετοχικού συμφέροντος.

Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται στην έδρα της Εταιρείας όποτε ο νόμος ή οι ανάγκες της Εταιρείας το απαιτούν και συγκαλείται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο που τον αναπληρώνει σε ημέρα και ώρα που ορίζονται από αυτόν. Επίσης συγκαλείται όποτε ο Πρόεδρος κρίνει τούτο σκόπιμο ή τούτο ζητηθεί από δύο Συμβούλους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο. Τη σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ζητήσουν πέραν του Προέδρου ή του αναπληρωτή του δύο (2) από τα μέλη του με αίτησή τους προς τον Πρόεδρο αυτού ή τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να συγκαλέσουν το Διοικητικό Συμβούλιο, προκειμένου αυτό να συνέλθει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Στην αίτηση πρέπει, με ποινή απαραδέκτου, να αναφέρονται με σαφήνεια και τα θέματα που θα απασχολήσουν το Διοικητικό Συμβούλιο. Αν δεν συγκληθεί το Διοικητικό Συμβούλιο από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του εντός της ανωτέρω προθεσμίας, επιτρέπεται στα μέλη που ζήτησαν τη σύγκληση να συγκαλέσουν αυτά το Διοικητικό Συμβούλιο εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας των επτά (7) ημερών, γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Το έτος 2018 πραγματοποιήθηκαν σαράντα πέντε (45) συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Από αυτές δεκατρείς (13) έλαβαν χώρα στα γραφεία της εταιρείας, από τις οποίες στις 12 παραβρέθηκαν όλα τα μέλη του και στη μία παραβρέθηκαν τα 7 μέλη από τα 9. Οι υπόλοιπες 32 αποφάσεις του ΔΣ ελήφθησαν δια περιφοράς.

Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Το ισχύον Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας είναι εννεαμελές (9μελές), όπως εκλέχθηκε με την Τακτική Γενική Συνέλευση την 23.05.2018 και αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη:

Μαρσέλ - Χάρης Αμαρίλιο - Πρόεδρος Δ.Σ. (Μη εκτελεστικό μέλος)

Πτυχιούχος (BSc, MSc) Μηχανολόγος Μηχανικός από το Πανεπιστήμιο του Sussex στο Ην. Βασίλειο και Executive MBA από το Πανεπιστήμιο Kellogg των Η.Π.Α.

Νικόλαος Μαρίου - Αντιπρόεδρος Δ.Σ. (Εκτελεστικό μέλος)

Χημικός, πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Βιοχημική Μηχανική από το University College του Λονδίνου και Διοίκησης Επιχειρήσεων (MBA) από το Imperial College του Λονδίνου. Πριν ενταχθεί στο στελεχιακό δυναμικό της ΣΙΔΕΝΟΡ ΑΕ διετέλεσε Area Sales Manager στη ΒΙΟΡΥΛ ΑΕ., Category Marketing Manager στην COLGATE PALMOLIVE HELLAS, Διευθυντής Marketing & Εξαγωγών στην Π.Δ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΕ και Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής στην ΑΡΙΒΙΤΑ ΑΕ. Ο κ. Μαρίου διετέλεσε Εμπορικός Διευθυντής της ΣΙΔΕΝΟΡ ΑΕ από το 2004 έως το 2007 και σήμερα κατέχει τη θέση του Γενικού Διευθυντή.

Δανιήλ Μπεναρδούτ - Διευθύνων Σύμβουλος και Μέλος Δ.Σ. (Εκτελεστικό Μέλος)

Πτυχιούχος Πολιτικός Μηχανικός (BSc, MSc) από το Technion Institute of Technology (Ισραήλ) και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (executive M.B.A.) από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Εργάζεται στην Εταιρεία από το 1981.

Παναγιώτης Κωνσταντίνου - Μέλος Δ.Σ. (Εκτελεστικό Μέλος)

Πτυχιούχος Μηχανολόγος Μηχανικός του ΕΜΠ και κάτοχος μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών (MSc) στα συστήματα Αυτοματισμού (ΕΜΠ) και στα Εφαρμοσμένα Οικονομικά από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, καθώς και σπουδές στο Βιομηχανικό Μάρκετινγκ στο INSEAD της Γαλλίας. Ανήκει στο στελεχιακό δυναμικό της ΣΙΔΕΝΟΡ ΑΕ από το 2014 και σήμερα κατέχει τη θέση Commercial Manager.

Κωνσταντίνος Καρώνης - Μέλος Δ.Σ. (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Πτυχιούχος Ανωτάτης Εμπορικής & Πτυχίου Νομικής, εργάζεται στην ΒΙΟΧΑΛΚΟ από το 1985.

Χαϊμ Ναχμίας - Μέλος Δ.Σ. (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Πτυχιούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός του Technion Institute of Technology (Ισραήλ). Εργάστηκε στην Εταιρεία από το 1983 έως το 2014 σε διάφορες διευθυντικές θέσεις.

Αντώνης Καραδελόγλου - Γενικός Διευθυντής & Μέλος Δ.Σ. (Εκτελεστικό Μέλος)

Χημικός, πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Πατρών. Ανήκει στο στελεχιακό δυναμικό του Ομίλου της ΒΙΟΧΑΛΚΟ Α.Ε. από το 1985. Εργάζεται στην Εταιρεία από το 2012.

Μίνος Μωυσής- Μέλος Δ.Σ. (Ανεξάρτητο Μη - Εκτελεστικό Μέλος)

Πτυχιούχος του τμήματος Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Αθηνών και μεταπτυχιακού τίτλου Αναλογιστικής Επιστήμης από το πανεπιστήμιο Heriot Watt της Μ. Βρετανίας. Ο κος Μωυσής έχει μεγάλη εμπειρία διοίκησης σε εταιρείες του χρηματοοικονομικού τομέα. Από το 1998 έως το 2001 εργάστηκε στην Interamerican σε πολλές ανώτατες θέσεις και από το 2001 έως το 2004 ήταν ο Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου. Από το 2005 έως το 2010 εργάστηκε στον Όμιλο της Εθνικής Τράπεζας όπου αρχικά εγκατέστησε και προώθησε τις εργασίες bank assurance και στη συνέχεια ήταν Γενικός Διευθυντής του Δικτύου της, Γενικός Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής, μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής και Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Ασφαλιστικής. Από το 2011 έως το 2013 ήταν Γενικός Διευθυντής της Εμπορικής Τράπεζας. Από το 2013 είναι ελεύθερος επαγγελματίας με εξειδίκευση την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για ασφαλιστικά και τραπεζικά θέματα.

Γεώργιος Κατσαρός - Μέλος Δ.Σ. (Ανεξάρτητο Μη - Εκτελεστικό Μέλος)

Πτυχιούχος του Οικονομικού Τμήματος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Επίσης, είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Βιομηχανική Οικονομία από το Πανεπιστήμιο του Sussex

(Ηνωμ. Βασιλείο) και MBA από το INSEAD (Γαλλία). Από το 2003 εργάζεται ως Σύμβουλος Διοίκησης στην EFG Eurobank Ergasias.

Με βάση την ανωτέρω σύνθεση το Δ.Σ αποτελείται από τέσσερα (4) εκτελεστικά και πέντε (5) μη εκτελεστικά μέλη, εκ των οποίων τα δύο (2) είναι ανεξάρτητα μέλη, για τα οποία το Δ.Σ. θεωρεί ότι διατηρούν την ανεξαρτησία του, με βάση τους ορισμούς του Κώδικα.

Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου είναι μονοετής και λήγει την ημέρα σύγκλησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του έτους 2019.

Γ.9.5. Επιτροπή Ελέγχου

Η Εταιρεία συμμορφούμενη με τις προβλέψεις και τις επιταγές του ν. 4449/2017 έχει συστήσει Επιτροπή Ελέγχου με στόχο την υποστήριξη του Δ.Σ. στα καθήκοντά του σχετικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, τον εσωτερικό έλεγχο και την εποπτεία του τακτικού ελέγχου.

Η Επιτροπή Ελέγχου, αποτελείται από 3 μέλη του Δ.Σ. της εταιρείας που έχουν οριστεί από τη Γ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν. 4449/2017. Συγκεκριμένα απαρτίζεται από ένα μη-εκτελεστικό μέλος και δύο ανεξάρτητα μη-εκτελεστικά, δηλ. τον κο Γεώργιο Κατσαρό (Ανεξάρτητο Μη - Εκτελεστικό Μέλος), τον κο Μίνο Μωυσή (Ανεξάρτητο Μη - Εκτελεστικό Μέλος) και τον κο Ναχμία Χαϊμ (Μη - Εκτελεστικό Μέλος).

Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου έχει ορισθεί ο κ. Κατσαρός Γεώργιος.

Η θητεία της ως άνω επιτροπής ταυτίζεται με τη θητεία του διοικητικού συμβουλίου, λήγει την ημέρα σύγκλησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του έτους 2019.

Οι αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της Επιτροπής Ελέγχου συνίστανται, μεταξύ άλλων:

- (α) στην ενημέρωση του Δ.Σ. για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου,
- (β) στην παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- (γ) στην παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, διασφάλισης ποιότητας και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της ελεγχόμενης οντότητας,
- (δ) στην παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων,
- (ε) στην επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου, ιδιαιτέρως όσον αφορά την παροχή στην ελεγχόμενη οντότητα άλλων υπηρεσιών από τον νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο,
- (στ) στη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών και την πρόταση αυτών στο Δ.Σ. για διορισμό τους.

Γ.9.6. Λοιπά διαχειριστικά, εποπτικά όργανα ή επιτροπές της εταιρείας

Δεν υφίστανται κατά την ημερομηνία της παρούσας άλλα διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας στο πλαίσιο λειτουργίας του Δ.Σ.

Γ.9.7. Πολιτική Πολυμορφίας στη σύνθεση των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της Εταιρείας

Λόγω του μεγέθους της Εταιρείας και του μικρού αριθμού διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της Εταιρείας (έκαστο εκ των οποίων απαρτίζεται από μικρό αριθμό μελών), η Εταιρεία δεν διατηρεί χωριστή πολιτική πολυμορφίας στη σύνθεση των εν λόγω οργάνων, σεβόμενη, ωστόσο, μεταξύ άλλων την αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης και της ισότητας.

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί αναπόσπαστο και ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Γ.10 Επεξηγηματική Έκθεση του άρθρου 4 παρ.7 του Νόμου 3556/2007

(α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Την 31/12/2018 το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανερχόταν σε ΕΥΡΩ 13.752.000,45 και ήταν διαιρεμένο σε 10.186.667 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας ΕΥΡΩ 1,35 η καθεμία.

Με βάση το μετοχολόγιο της 31/12/2018, η μετοχική σύνθεση της Εταιρείας ήταν η ακόλουθη:

ΜΕΤΟΧΟΙ	Μετοχολόγιο 31/12/18	
	Αριθμός Μετοχών	Ποσοστό (%)
Sovel A.E.	2.842.500	27,90%
Sidacier holding S.A.	1.580.230	15,51%
Ανδρέας Πιζάντε του Χαϊμ	695.256	6,83%
Rapallo invest holding S.A.	692.602	6,80%
Σιδενορ Βιομηχανική Χάλυβα Α.Ε.	687.438	6,75%
Νέλλη Αμαρίλιο του Δανιήλ Ανδρέα	300.889	2,95%
Δαυίδ Αμαρίλιο του Δανιήλ Ανδρέα	300.889	2,95%
Σάντυ Αμαρίλιο του Ανδρέα	173.882	1,71%
ΕΛΒΑΛ ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε.	110.480	1,08%
Ναταλύ Πιζάντε του Ανδρέα	88.093	0,86%
Μαρσέλ Αμαρίλιο του Λέων	25.190	0,25%
Βίκτωρ Πιζάντε του Ανδρέα	5.021	0,05%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΚΟΙΝΟ	2.684.197	26,35%
Σύνολο	10.186.667	100,00%

Το σύνολο (100%) των μετοχών της Εταιρείας είναι άυλες κοινές, ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου, αδιαίρετες και αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αθηνών στην κύρια αγορά. Δεν υπάρχουν ειδικές κατηγορίες μετοχών. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που συνοδεύουν τις μετοχές, είναι τα συνήθη και προβλέπονται στα σχετικά άρθρα του καταστατικού (Άρθρα 5, 11 και 24).

Τα κύρια δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μετοχή, σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας και το Ν.4548/2018, έχουν ως εξής:

Κάθε μετοχή, παρέχει δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας, σε περίπτωση λύσης της Εταιρείας και στη διανομή των κερδών αυτής κατά το λόγο του καταβεβλημένου κεφαλαίου της μετοχής προς το συνολικό καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο. Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα ψήφου καθώς και δικαίωμα προτίμησης σε περίπτωση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου.

(β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Σύμφωνα με το καταστατικό της Εταιρείας:

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας είναι ελεύθερη και διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 και τους σχετικούς κανόνες του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

(γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3556/2007

Την 31/12/2018 δεν υπάρχουν άλλοι μέτοχοι, πέρα από αυτούς που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα που να κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό ανώτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και τους οποίους να γνωρίζει η Εταιρεία.

(δ) Κάτοχοι μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υπάρχουν μετοχές της Εταιρείας που να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

(ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου - Προθεσμίες άσκησης σχετικών δικαιωμάτων

Δεν υφίστανται περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου. Ισχύουν οι συνήθεις προθεσμίες για την μετοχική ιδιότητα κατά την προβλεπόμενη στο άρθρο 125 του Ν. 4548/2018 ημερομηνία καταγραφής ως προϋπόθεση συμμετοχής στην Γενική Συνέλευση.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας η κυριότητα μιας μετοχής δίνει δικαίωμα σε μία ψήφο και οι ψήφοι αυξάνονται πάντοτε κατά το λόγο μιας ψήφου ανά μετοχή.

Στη Γενική Συνέλευση μετέχει κάθε μέτοχος, έχει δε τόσες ψήφους, όσες είναι και οι μετοχές που κατέχει. Οι μέτοχοι μπορούν να αντιπροσωπεύονται στη Γενική Συνέλευση από πληρεξούσιο που διορίζεται και με απλή επιστολή. Οι ανήλικοι και απαγορευμένοι, καθώς και τα νομικά πρόσωπα, αντιπροσωπεύονται από τους νόμιμους εκπροσώπους τους. Μπορεί να συμμετάσχει στη γενική συνέλευση (αρχική συνεδρίαση και επαναληπτική) το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της πέμπτης ημέρας πριν από την ημέρα της αρχικής συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής). Η ως άνω ημερομηνία καταγραφής ισχύει και στην περίπτωση εξ αναβολής ή επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι η εξ αναβολής ή επαναληπτική συνεδρίαση δεν απέχει περισσότερες από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία καταγραφής. Αν αυτό δεν συμβαίνει ή αν για την περίπτωση της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης δημοσιεύεται νέα πρόσκληση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 130 του Ν. 4548/2018, συμμετέχει στη γενική συνέλευση το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της τρίτης ημέρας πριν από την ημέρα της εξ αναβολής ή της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης. Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας μπορεί να γίνεται με κάθε νόμιμο μέσο και πάντως βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η Εταιρεία από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εφόσον παρέχει υπηρεσίες μητρώου ή μέσω των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε κάθε άλλη περίπτωση.

Φυσικό πρόσωπο το οποίο κατέχει μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και το οποίο συμμετέχει ως μέλος στο διοικητικό της συμβούλιο (ΔΣ), δεν μπορεί να έχει δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των μετόχων για την ανάθεση του ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο.

Ο διορισμός και η ανάκληση ή αντικατάσταση του εκπροσώπου ή αντιπροσώπου γίνονται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα και υποβάλλονται στην Εταιρεία σαράντα οκτώ (48) τουλάχιστον ώρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης. Για την κοινοποίηση του διορισμού και της ανάκλησης ή της αντικατάστασης αντιπροσώπου με ηλεκτρονικά μέσα απαιτείται καταστατική πρόβλεψη, η οποία πρέπει να μνημονεύει ρητά και μία τουλάχιστον αποτελεσματική μέθοδο κοινοποίησης, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή άλλη ισοδύναμη. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με ορισμένη γενική συνέλευση. Η παροχή πληρεξουσιότητας είναι ελεύθερα ανακλητή.

Μέτοχοι ή αντιπρόσωποι μετόχων που δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, μετέχουν στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

(στ) Συμφωνίες Μετόχων για περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Δεν υπάρχουν συμφωνίες μετόχων για περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου, που να είναι γνωστές στην Εταιρεία.

(ζ) Κανόνες διορισμού / αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης Καταστατικού εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν. 4548/2018

ζ.1. Άρθρα 11 και 12 του καταστατικού σχετικά με Διορισμό και Αντικατάσταση μελών Δ.Σ. :

Άρθρο 11

1. Η Εταιρεία διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο εν μέρει διορίζεται κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και εν μέρει εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων με μυστική ψηφοφορία και του οποίου η θητεία είναι μονοετής. Κατ' εξαίρεση η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας του. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αρχίζει την επομένη ημέρα της Γενικής Συνέλευσης με την οποία ολοκληρώθηκε η εκλογή τους και λήγει την ημέρα έναρξης της θητείας του επομένου Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, των οποίων έληξε η θητεία, είναι επανεκλέξιμα.

3. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι και νομικά πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτή το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ορίσει ένα φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

4. Οι ακόλουθοι μέτοχοι της Εταιρείας, ήτοι οι εταιρείες «ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ», «SOVEL A.E. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε.» έχουν το δικαίωμα, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφοι 3, 4 και 5 του Κ.Ν. 2190/1920 ως τροποποιηθείς ισχύει, να διορίζουν τα τρία (3) από τα εννέα (9) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον είτε ανά τρεις (3) είτε ανά δύο (2) από κοινού, είτε ο καθένας χωριστά, είναι κύριοι μετοχών που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον 34% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Η άσκηση του δικαιώματος αυτού πρέπει να πραγματοποιείται με την γνωστοποίηση του διορισμού των ανωτέρω συμβούλων προς την Εταιρεία τρεις (3) πλήρεις ημέρες προ της συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας για την εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου. Η γνωστοποίηση αυτή λαμβάνει χώρα δια της κοινοποιήσεως εγγράφου υπογεγραμμένου από τους ανωτέρω μετόχους. Στην περίπτωση αυτή η Γενική Συνέλευση περιορίζεται στην εκλογή των υπολοίπων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Για την άσκηση του ως άνω δικαιώματος, οι ασκούντες τούτο μέτοχοι υποχρεούνται να καταθέσουν στην Εταιρεία τα αναφερόμενα στο άρθρο 24 του παρόντος Καταστατικού αποδεικτικά έγγραφα της μετοχικής ιδιότητας και της δεσμεύσεως μετοχών της Εταιρείας οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον 34% του μετοχικού της κεφαλαίου τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης. Οι μέτοχοι που τυχόν ασκήσουν το ανωτέρω δικαίωμα δεν συμμετέχουν στην εκλογή του υπόλοιπου Διοικητικού Συμβουλίου. Οι διοριζόμενοι σύμβουλοι μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από τους μετόχους που έχουν το δικαίωμα διορισμού τους και να αντικατασταθούν από άλλους. Σε περίπτωση που κενωθεί λόγω θανάτου, παραιτήσεως ή άλλου λόγου η θέση κάποιου από τους διοριζόμενους συμβούλους, διορίζεται άλλος από τους έχοντες το δικαίωμα διορισμού. Σε περίπτωση μεταβολής του αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, διατηρείται υποχρεωτικά η καθορισμένη στο παρόν αναλογία ιδιαίτερα σε αυτό εκπροσωπήσεως. Για την τροποποίηση αυτής της παραγράφου

απαιτείται η συναίνεση των μετόχων που έχουν το δικαίωμα διορισμού μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Το ως άνω δικαίωμα διορισμού μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διατηρείται και μεταβιβάζεται σε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών της Εταιρείας από τους ως άνω μετόχους σε θυγατρικές ή μητρικές ή εταιρίες που συνδέονται καθ' οιονδήποτε τρόπο με αυτές και ιδίως σε εταιρίες του «Ομίλου Εταιρειών ΒΙΟΧΑΛΚΟ», δηλαδή σε εταιρίες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του μετόχου «ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ» ή σε θυγατρικές ή μητρικές αυτών εταιρίες ή σε εταιρίες που συνδέονται καθ' οιονδήποτε τρόπο με αυτές. Στην περίπτωση αυτή το ως άνω δικαίωμα θα ισχύει μόνον εφόσον οι προαναφερθέντες μέτοχοι και οι ειδικοί διάδοχοί τους τυγχάνουν κύριοι μετοχών που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 34% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

Άρθρο 12

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 11 του παρόντος, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εκλέγει μέλη αυτού σε αντικατάσταση μελών που παραιτήθηκαν, απέθαναν ή απώλεσαν την ιδιότητά τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Η ανωτέρω εκλογή από το Διοικητικό Συμβούλιο γίνεται με απόφαση των απομενόντων μελών από εκείνα που έχουν εκλεγεί από την Γενική Συνέλευση και δεν έχουν διοριστεί σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 11, αν είναι τουλάχιστον τρία (3), που λαμβάνεται με απλή πλειοψηφία των μελών αυτών και ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται. Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920 ως τροποποιηθείς ισχύει και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, ακόμα και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη.

2. Σε κάθε περίπτωση, τα απομένοντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση Γενικής Συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

ζ.2. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Καταστατικού της Εταιρείας η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει περί τροποποιήσεων του Καταστατικού. Ειδικά σε ότι αφορά τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και τις τροποποιήσεις του Καταστατικού για τις οποίες σύμφωνα με τον Κ.Ν.2190/1920 αρκεί συνήθης απαρτία, το Καταστατικό της Εταιρείας ορίζει ότι αυτή επιτυγχάνεται εφόσον παρίστανται ή εκπροσωπούνται σε αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν το εξήντα έξι κόμμα πέντε τοις εκατό (66,5%) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, κατά παρέκκλιση από τον Κ.Ν. 2190/1920 ο οποίος για τη συνήθη απαρτία αρκείται σε ποσοστό 1/5 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Ομοίως η συνήθης πλειοψηφία που απαιτείται για τη λήψη αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση διαμορφώνεται βάσει του καταστατικού σε 66,5% του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου.

Για την τροποποίηση των άρθρων 11, 12, 14, 25 και 26 του Καταστατικού, τα οποία ρυθμίζουν τον τρόπο διορισμού και αντικατάστασης των μελών του Δ.Σ, τον τρόπο σύγκλησης και λήψης αποφάσεων από το Δ.Σ. και τον τρόπο λήψης αποφάσεων από την Γενική Συνέλευση αντίστοιχα, απαιτείται αυξημένη απαρτία ποσοστού 70% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και πλειοψηφία 2/3 των ψήφων που εκπροσωπούνται στην Συνέλευση. Ειδικά, ως προαναφέρεται, για την τροποποίηση της παραγράφου 4 του άρθρου 11 του καταστατικού απαιτείται και η συναίνεση των μετόχων στους οποίους αναγνωρίζεται το σχετικό δικαίωμα διορισμού των μελών ΔΣ. Κατά τα λοιπά οι κανόνες που διέπουν την τροποποίηση του Καταστατικού δε διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν.2190/1920.

(η) Αρμοδιότητα Δ.Σ. για έκδοση νέων μετοχών / αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν. 4548/2018

η.1. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του καταστατικού της Εταιρείας μόνον η Γενική Συνέλευση έχει το δικαίωμα να προβαίνει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της λαμβάνοντας απόφαση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

η.4. Απαγορεύεται στην Εταιρεία και στα μέλη του Δ.Σ. να αποκτήσουν ίδιες μετοχές, εκτός από τις περιπτώσεις και με τους όρους που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

(θ) Σημαντικές συμφωνίες της Εταιρείας που ισχύουν / τροποποιούνται / λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Δεν υφίστανται τέτοιες συμφωνίες.

(ι) Συμφωνίες αποζημίωσης μελών Δ.Σ. ή προσωπικού σε περίπτωση παραίτησης / απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού θητείας / απασχόλησης λόγω δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται τέτοιες συμφωνίες.

Γ.11 Ποιότητα – Περιβάλλον – Υγεία & Ασφάλεια – Εργασιακά Θέματα

Βασικός στόχος της ΣΙΔΜΑ Α.Ε., μέσα στο πλαίσιο της Διασφάλισης της Ποιότητας, είναι η μεγιστοποίηση της ικανοποίησης του πελάτη, η ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης προς την εταιρεία καθώς και η αύξηση της αξίας της, που επιτυγχάνεται μέσω:

- της συνεχούς προσπάθειας για την εξασφάλιση παραγόμενων προϊόντων ποιότητας και παροχής ικανοποιητικής εξυπηρέτησης,
- της εφαρμογής σύγχρονων μεθόδων παραγωγής, ελέγχου, διαχείρισης και διάθεσης των προϊόντων στον καθορισμένο χρόνο και με το μικρότερο δυνατό κόστος για την εταιρεία και για τους πελάτες της,
- της δημιουργίας εταιρικού περιβάλλοντος το οποίο υποστηρίζει τη συνεχή βελτίωση της Ποιότητας σε όλα τα επίπεδα.

Η εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης της Ποιότητας έχει σκοπό και στόχο την ικανοποίηση των πελατών, των εργαζομένων και των μετόχων της ΣΙΔΜΑ Α.Ε.. Το Σύστημα Διαχείρισης της Ποιότητας συμβάλλει στην αναπτυξιακή πορεία της ΣΙΔΜΑ Α.Ε. βασιζόμενο στις κύριες και υποστηρικτικές διεργασίες της εταιρείας, καθώς και σε δομημένες διαδικασίες συνεχούς βελτίωσης.

Αναφορικά με την Περιβαλλοντική Διαχείριση, η τήρηση των νομοθετικών απαιτήσεων και η προστασία του Περιβάλλοντος αποτελούν μέρος της Επιχειρηματικής Στρατηγικής της ΣΙΔΜΑ Α.Ε. Η εταιρεία αναφέρεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (Η.Μ.Α.) και συμμετέχει στο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και των άλλων προϊόντων – με αναφορά στον Ν.2939 (ΦΕΚ 179/Α/2001), όπως ισχύει - της " ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ Α.Ε.". Η ΣΙΔΜΑ Α.Ε. δεσμεύεται να αναπτύξει και να εφαρμόσει "Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης", σύμφωνα με το Πρότυπο ISO 14001:2015 σε όλες τις παραγωγικές και διοικητικές δραστηριότητές της.

Η εταιρεία ανέπτυξε από τον Φεβρουάριο του 2009 και σταδιακά εφάρμοσε "Σύστημα Διαχείρισης της Υγείας και της Ασφάλειας στην Εργασία" (Σ.Δ.Υ.Α.Ε.) σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Προτύπων ΕΛΟΤ 1801: 2008 και OHSAS 18001:2007, στις διοικητικές και παραγωγικές δραστηριότητες της, στην Ελλάδα. Το εφαρμοζόμενο Σ.Δ.Υ.Α.Ε., πιστοποιείται από τον Φορέα EURO CERT "Ευρωπαϊκή Εταιρεία Ελέγχων και Πιστοποιήσεων Α.Ε." αναφορικά με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης του προς τις απαιτήσεις των Προτύπων.

Η Πολιτική της εταιρείας για την "Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία" (Υ.Α.Ε.), καθορίζεται από την

Διοίκηση και βασίζεται στην συναίνεση, συνεργασία και συμμετοχή του συνόλου του προσωπικού της. Η Πολιτική της εταιρείας γνωστοποιείται σε όλο το προσωπικό της, καθώς και στο προσωπικό των εργολάβων και εξωτερικών συνεργατών, έτσι ώστε να είναι όλοι ενήμεροι για τις ατομικές τους υποχρεώσεις έναντι του εφαρμοζόμενου Συστήματος Διαχείρισης Υ.Α.Υ. και είναι διαθέσιμη στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η εταιρεία επενδύει συστηματικά στο ανθρώπινο δυναμικό της, καθώς αυτό αποτελεί το σημαντικότερο κεφάλαιο της. Βασική της αρχή είναι να προσελκύει, διατηρεί και αναπτύσσει επαγγελματίες με ενθουσιασμό, υψηλό αίσθημα ευθύνης, δημιουργικότητα και κοινό όραμα για το μέλλον. Το προσωπικό της αποτελείται από άτομα ταλαντούχα που χαρακτηρίζονται από προσπάθεια και σεβασμό στις εταιρικές αρχές και αξίες και συμμετέχουν ενεργά στην καθημερινή προσπάθεια για επιτυχία σε έναν χώρο ιδιαίτερα απαιτητικό και εξελισσόμενο

Για τον καθορισμό, τη διαχείριση και την εξέλιξη των αμοιβών του προσωπικού εφαρμόζεται ένα σύστημα που χαρακτηρίζεται από συνέπεια και αντικειμενικότητα. Εκτός από τις πάσης φύσεως χρηματικές αμοιβές, παρέχονται στο προσωπικό και οικειοθελείς παροχές που καλύπτουν αυτούς και τις οικογένειές τους. Οι οικειοθελείς παροχές αποβλέπουν στην ενίσχυση της ασφάλισής τους πέραν των απαιτήσεων του νόμου όπως το Πρόγραμμα Ασφάλισης Ζωής – Νοσοκομειακής Περιθάλψης των εργαζομένων και των οικογενειών τους.

Χαλάνδρι, 24 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΜΑΡΣΕΛ-ΧΑΡΗΣ Λ. ΑΜΑΡΙΛΙΟ

Δ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Δ.1 Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

(Ποσά σε Ευρώ)		Ομίλου		Εταιρίας	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	Σημ.				
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	8.1	51.503.575	53.378.472	41.204.898	42.740.812
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	8.2	524.431	532.980	91.562	110.965
Επενδύσεις σε θυγατρικές	8.3	0	0	11.417.082	11.375.298
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	8.4	107.633	108.252	103.328	103.942
		52.135.639	54.019.703	52.816.871	54.331.018
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	8.5	19.026.507	19.079.088	14.389.193	13.989.884
Απατήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απατήσεις	8.6	47.871.053	45.975.486	39.349.667	37.671.751
Λοιπές απατήσεις	8.7	2.918.785	3.804.684	2.807.152	3.680.722
Ταμιακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	8.8	9.248.762	8.309.664	7.097.931	6.248.080
		79.065.107	77.168.923	63.643.944	61.590.437
Σύνολο Ενεργητικού		131.200.746	131.188.626	116.460.815	115.921.454
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μετόχων της μητρικής:					
Μετοχικό κεφάλαιο	8.9	13.752.001	13.752.000	13.752.000	13.752.000
Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο	8.9	9.875.000	9.875.000	9.875.000	9.875.000
Αποθεματικά κεφάλαια	8.10	21.575.230	21.564.437	18.915.678	18.915.678
Αποτελέσματα εις νέον		-69.234.625	-65.376.009	-50.021.385	-47.127.148
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής		-24.032.395	-20.184.573	-7.478.708	-4.584.471
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		0	0	0	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		-24.032.395	-20.184.573	-7.478.708	-4.584.471
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	8.11	3.941.586	7.064.122	0	0
Επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων	8.12	151.115	193.273	151.115	193.273
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	8.13	2.888.440	3.096.359	2.753.055	2.899.032
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	8.14	718.709	717.772	692.925	685.777
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		7.699.850	11.071.526	3.597.095	3.778.082
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	8.15	38.248.629	34.561.951	29.640.897	26.603.383
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	8.11	46.632.029	46.031.795	31.854.171	30.876.468
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	8.11	59.631.156	56.300.438	56.184.805	56.209.831
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.16	3.021.476	3.407.489	2.662.555	3.038.160
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		147.533.291	140.301.672	120.342.428	116.727.842
Σύνολο Υποχρεώσεων		155.233.141	151.373.198	123.939.523	120.505.925
Σύνολο Καθαρής Θέσης και Υποχρεώσεων		131.200.746	131.188.626	116.460.815	115.921.454

Οι ακόλουθες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτών των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Δ.2 Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

(Ποσά σε Ευρώ)		Ομίλου		Εταιρίας	
Σημ.		1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017
	Κύκλος εργασιών	136.688.028	123.512.838	85.180.104	80.567.099
	Κόστος πωλήσεων	-126.359.637	-111.811.438	-77.060.377	-70.989.540
	Μικτά κέρδη/(ζημίες)	10.328.390	11.701.400	8.119.727	9.577.559
	Λοιπά έσοδα	5.386.819	5.087.585	3.750.893	3.347.426
	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-3.839.091	-3.794.677	-2.760.768	-2.744.494
	Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-9.535.455	-9.133.034	-7.165.642	-7.040.360
	Λοιπά έξοδα	-186.613	-156.742	-155.129	-135.819
	Κέρδη/ (Ζημίες) προ φόρων , χρημ/κων και επενδυτικών αποτελεσμάτων	2.154.051	3.704.533	1.789.082	3.004.311
	Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	-6.019.502	-6.336.403	-4.616.174	-4.934.320
	Επενδυτικά αποτελέσματα	8	-8.229	8	-307.969
	Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων	-3.865.443	-2.640.099	-2.827.084	-2.237.977
	Μείον: φόροι	214.480	171.520	152.184	137.942
	Κέρδη/ (Ζημίες) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (α)	-3.650.963	-2.468.579	-2.674.901	-2.100.036
	Κέρδη/ (Ζημίες) μετά από φόρους από διακοπείσες δραστηριότητες (β)	0	0	0	0
	Κέρδη/ (Ζημίες) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες (α)+(β)	-3.650.963	-2.468.579	-2.674.901	-2.100.036
	<u>Κατανέμονται σε:</u>				
	Μετόχους Εταιρίας	-3.650.963	-2.468.579		
	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	0	0		
		-3.650.963	-2.468.579		
	Βασικά Κέρδη/(Ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή	-0,3584	-0,2423	-0,2626	-0,2062
	Απομειωμένα Κέρδη/(Ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή	-0,3584	-0,2423	-0,2626	-0,2062
	Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)	4.248.328	5.818.561	3.482.544	4.725.017
	Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή- σε ευρώ			<u>0,0000</u>	<u>0,0000</u>
	Λοιπά συνολικά έσοδα				
	Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:				
	Επανεκτίμηση (ζημιών)/κερδών από προγράμματα καθορισμένων παροχών	36.511	-9.015	24.827	-8.909
	Αναβαλλόμενη φορολογία που αναλογεί	-6.207	2.584	-6.207	2.584
	Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:				
	Συναλλαγματικές διαφορές	10.794	39.723	0	0
	Αναβαλλόμενη φορολογία που αναλογεί	0	0	0	0
	Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	41.097	33.291	18.620	-6.325
	Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	-3.609.865	-2.435.288	-2.656.280	-2.106.361
	Ιδιοκτήτες μητρικής	-3.609.865	-2.435.288		
	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	0	0		
		-3.609.865	-2.435.288		

Οι ακόλουθες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτών των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Δ.3 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Ομίλου

Ποσά σε ευρώ		Ομιλος								
		ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝΑ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ								
Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά κεφάλαια	Αποθεματικά από αποτίμηση παγίων σε εύλογη αξία	Σ.Δ. μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών εξωτερικού	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	
Υπόλοιπα 01.01.2018	13.752.000	9.875.000	12.688.604	9.094.714	-218.877	-65.376.013	-20.184.573	0	-20.184.573	
ΔΠΧΑ 9 - Προσαρμογές μετάβασης	0	0	0	0	0	-237.957	-237.957	0	-237.957	
Αναπροσαρμογή ΙΚ 01.01.2018	13.752.000	9.875.000	12.688.604	9.094.714	-218.877	-65.613.970	-20.422.529	0	-20.422.529	
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Αποτέλεσμα περιόδου	0	0	0	0	0	-3.650.963	-3.650.963	0	-3.650.963	
Λοιπά Συνολικά Έσοδα:										
Επανεκτίμηση (ζημιών)/κερδών από προγράμματα καθορισμένων παροχών	0	0	0	0	0	36.511	36.511	0	36.511	
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	0	10.794	0	10.794	0	10.794	
Φόροι εισοδήματος σχετιζόμενοι με στοιχεία των λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	0	0	0	-6.207	-6.207	0	-6.207	
Λοιπά Συνολικά Έσοδα μετά από φόρους	0	0	0	0	10.794	30.304	41.097	0	41.097	
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	0	0	0	0	10.794	-3.620.659	-3.609.865	0	-3.609.865	
Υπόλοιπα 31.12.2018	13.752.000	9.875.000	12.688.604	9.094.714	-208.084	-69.234.629	-24.032.395	0	-24.032.395	
Ποσά σε ευρώ		Ομιλος								
		ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝΑ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ								
Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά κεφάλαια	Αποθεματικά από αποτίμηση παγίων σε εύλογη αξία	Σ.Δ. μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών εξωτερικού	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	
Υπόλοιπα 01.01.2017	13.752.000	9.875.000	12.688.604	9.094.714	-258.600	-62.901.003	-17.749.285	0	-17.749.285	
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Αποτέλεσμα περιόδου	0	0	0	0	0	-2.468.579	-2.468.579	0	-2.468.579	
Λοιπά Συνολικά Έσοδα:										
Επανεκτίμηση (ζημιών)/κερδών από προγράμματα καθορισμένων παροχών	0	0	0	0	0	-9.015	-9.015	0	-9.015	
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	0	39.723	0	39.723	0	39.723	
Φόροι εισοδήματος σχετιζόμενοι με στοιχεία των λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	0	0	0	2.584	2.584	0	2.584	
Λοιπά Συνολικά Έσοδα μετά από φόρους	0	0	0	0	39.723	-6.431	33.291	0	33.291	
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	0	0	0	0	39.723	-2.475.010	-2.435.288	0	-2.435.288	
Υπόλοιπα 31.12.2017	13.752.000	9.875.000	12.688.604	9.094.714	-218.877	-65.376.013	-20.184.573	0	-20.184.573	

Οι ακόλουθες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτών των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Δ.4 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Εταιρείας

Ποσά σε ευρώ	Εταιρεία				
	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01.01.2018	13.752.000	9.875.000	18.915.678	-47.127.149	-4.584.472
ΔΠΧΑ 9 -Προσαρμογές μετάβασης	0	0	0	-237.957	-237.957
Αναπροσαρμογή ΙΚ 01.01.2018	13.752.000	9.875.000	18.915.678	-47.365.106	-4.822.428
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	0	0	0	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου	0	0	0	-2.674.901	-2.674.901
Λοιπά Συνολικά Έσοδα:					
Επανεκτίμηση (ζημιών)/κερδών από προγράμματα καθορισμένων παροχών	0	0	0	24.827	24.827
Φόροι εισοδήματος σχετιζόμενοι με στοιχεία των λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	0	-6.207	-6.207
Λοιπά Συνολικά Έσοδα μετά από φόρους	0	0	0	18.620	18.620
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	0	0	0	-2.656.280	-2.656.280
Υπόλοιπα 31.12.2018	13.752.000	9.875.000	18.915.678	-50.021.386	-7.478.709

Ποσά σε ευρώ	Εταιρεία				
	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01.01.2017	13.752.000	9.875.000	18.915.678	-45.020.788	-2.478.110
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	0	0	0	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου	0	0	0	-2.100.036	-2.100.036
Λοιπά Συνολικά Έσοδα:					0
Επανεκτίμηση (ζημιών)/κερδών από προγράμματα καθορισμένων παροχών	0	0	0	-8.909	-8.909
Φόροι εισοδήματος σχετιζόμενοι με στοιχεία των λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	0	2.584	2.584
Λοιπά Συνολικά Έσοδα μετά από φόρους	0	0	0	-6.325	-6.325
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	0	0	0	-2.106.361	-2.106.361
Υπόλοιπα 31.12.2017	13.752.000	9.875.000	18.915.678	-47.127.149	-4.584.472

Οι ακόλουθες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτών των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Δ.5 Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Αποτελέσματα προ φόρων	-3.865.443	-2.640.099	-2.827.084	-2.237.977
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Απομειώσεις	0	0	0	0
Αποσβέσεις	2.136.435	2.156.186	1.735.620	1.762.864
Αποσβέσεις επιχορηγούμενων παγίων	-42.158	-42.158	-42.158	-42.158
Προβλέψεις	99.010	179.621	38.622	80.798
Έσοδα από προβλέψεις προηγ. χρήσεων	-349.814	-302.329	-19.677	-34.107
Συναλλαγματικές διαφορές	-13.243	-398.454	0	0
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	-13.904	221	-12.633	301.183
Κέρδη από αναπροσαρμογή παγίων σε εύλογη αξία	0	0	0	0
Άλλα μη ταμειακά έσοδα/έξοδα	51.854	180.892	0	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	6.034.076	6.192.116	4.633.067	4.942.376
Πλέον/μείον προσαρμ. για μεταβ. λ/σμών κεφ. κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργ. δραστηριότητες:		0		0
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	52.581	-3.630.809	-399.310	-1.917.984
Μείωση / (αύξηση) απατήσεων	-970.545	-10.277.132	-1.039.842	-9.033.249
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	3.572.060	12.240.717	2.969.456	8.475.269
Μείον:		0		0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	-6.097.620	-5.973.880	-4.697.218	-4.724.655
Καταβεβλημένοι φόροι	0	-249.073	0	-249.073
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	593.291	-2.564.182	338.843	-2.676.713
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	0	0	-41.784	-30.000
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων	-257.642	-284.714	-180.424	-271.603
Εισπραξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων	162	395.780	162	395.780
Τόκοι εισπραχθέντες	11.739	6.732	10.469	5.510
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	-245.740	117.798	-211.577	99.687
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπραξεις από εκδοθέντα/ αναληφθέντα δάνεια	955.696	3.415.403	722.586	2.951.853
Εξοφλήσεις δανείων	-364.148	0	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	591.548	3.415.403	722.586	2.951.853
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	939.098	969.020	849.852	374.827
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	8.309.664	7.340.643	6.248.080	5.873.254
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	9.248.762	8.309.664	7.097.932	6.248.081

Οι ακόλουθες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτών των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

1. Γενικές πληροφορίες για την Εταιρεία και τον Όμιλο

Η μητρική Εταιρεία «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» δραστηριοποιείται στην κατεργασία και το εμπόριο του Σιδήρου (Χάλυβα).

Η Εταιρεία έχει την μορφή της Αωνύμου Εταιρείας με έδρα το Χαλάνδρι (Βασ. Γεωργίου 30, Τ.Κ. 15233), την Εμπορική Διεύθυνση στο Υποκατάστημα Ασπροπύργου (Μαύρη Γιώρα) και κεντρικά γραφεία Διοίκησης στα Οινόφυτα Βοιωτίας στο 54^ο χιλιόμετρο της Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας, Τ.Κ. 32011, η διεύθυνση του διαδικτύου της είναι www.sidma.gr και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών (κλάδος Βασικά Μέταλλα).

Στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2018, εκτός από την μητρική εταιρεία ΣΙΔΜΑ Α.Ε. περιλαμβάνονται και οι κάτωθι εταιρίες:

- Η κατά 100% θυγατρική Εταιρεία συμμετοχών (holding) "SIDMA WORLDWIDE LIMITED" με έδρα την Κύπρο η οποία ιδρύθηκε τη χρήση 2005.
- Οι κατά 100% θυγατρικές Εταιρίες "SIDMA Romania SRL" με έδρα τη Ρουμανία και "SIDMA Bulgaria S.A" με έδρα τη Βουλγαρία, με ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας με τη μητρική εταιρεία, μέσω της Κυπριακής Εταιρείας Συμμετοχών "SIDMA WORLDWIDE LIMITED".

Οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών εξωτερικού, για τη χρήση 2018, βρίσκονται αναρτημένες στην παρακάτω διεύθυνση:

<https://www.sidma.gr/default.asp?la=1&pid=22&etos=26>

2. Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με ημερομηνία 31^η Δεκεμβρίου 2018, που καλύπτουν την περίοδο από 1^η Ιανουαρίου 2018 έως την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Οι ανωτέρω χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων του ενεργητικού σε εύλογες αξίες και με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητάς (going concern).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α), όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) καθώς και τις Διερμηνείες, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών (I.F.R.I.C.) της IASB και έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση για τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Οι τομείς που απαιτούν υψηλότερου βαθμού κρίση ή είναι εξαιρετικά πολύπλοκοι ή οι τομείς όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αναφέρονται στις σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις στη [σημείωση 5](#).

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (νόμισμα της χώρας της έδρας της μητρικής του Ομίλου).

3. Νέα Πρότυπα ερμηνείας και τροποποίηση υφιστάμενων Διεθνών Λογιστικών

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

3.1. Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

3.1.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

• ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Το νέο Πρότυπο έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση» για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το νέο πρότυπο από την 01/01/2018 αναδρομικά, χωρίς να αναθεωρήσουν τις συγκριτικές πληροφορίες των προηγούμενων ετών. Ως εκ τούτου, οι προσαρμογές που προέκυψαν από τη νέα ταξινόμηση και τους νέους κανόνες απομείωσης δεν εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31/12/2017, αλλά αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Χρηματοοικονομική Θέση έναρξης της 01/01/2018.

Ταξινόμηση και Επιμέτρηση

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν είχε επίδραση στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου που αφορούν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού παρουσιάζεται παρακάτω.

Απομείωση

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς αντικατέστησε το χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράτε πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες. Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος χρησιμοποιεί πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων, βασιζόμενο στα ιστορικά στοιχεία του Ομίλου για πιστωτικές ζημιές, προσαρμοσμένο για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον. Η πρόβλεψη ζημιάς για τον Όμιλο και την Εταιρεία αυξήθηκε κατά € 237.957 την 01/01/2018. Η αύξηση της πρόβλεψης είχε ως αποτέλεσμα την αντίστοιχη προσαρμογή του «Αποτελέσματα εις νέον».

Υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 από τον Όμιλο και την Εταιρεία

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις αναπροσαρμογές που έγιναν για κάθε ξεχωριστή γραμμή της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης λόγω της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9. Τυχόν γραμμές οι οποίες δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το νέο πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

(Ποσά σε Ευρώ)

	Ομίλου			Εταιρίας		
	31-Δεκ-17	ΔΠΧΑ 9 - προσαρμογές μετάβασης	01-Ιαν-18 Αναπροσαρμοσμένο	31-Δεκ-17	ΔΠΧΑ 9 - προσαρμογές μετάβασης	01-Ιαν-18 Αναπροσαρμοσμένο
Απαιτήσεις από πελάτες και λουπές εμπορικές απαιτήσεις	45.975.486	(237.957)	45.737.530	37.671.751	(237.957)	37.433.794
Αποτελέσματα εις νέον	(65.376.009)	(237.957)	(65.613.966)	(47.127.148)	(237.957)	(47.365.105)

• **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Το νέο Πρότυπο δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής Βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες

απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιλάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

3.1.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του

Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

• **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

• **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. (να προσαρμοστεί στον κάθε Όμιλο/Εταιρία). Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση

όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4. Περίληψη Λογιστικών Αρχών

4.1. Ενοποίηση θυγατρικών

Οι θυγατρικές είναι επιχειρήσεις επί των οποίων ασκείται έλεγχος από την μητρική. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που δεν υφίσταται τέτοιος έλεγχος. Η λογιστική μέθοδος εξαγοράς χρησιμοποιείται για την ενσωμάτωση των εξαγοραζόμενων θυγατρικών. Το κόστος μιας εξαγοράς υπολογίζεται ως το άθροισμα των εύλογων αξιών, κατά την ημερομηνία συναλλαγής, των περιουσιακών στοιχείων που προσφέρονται, των μετοχών που εκδίδονται και των υποχρεώσεων που υφίστανται ή αναλαμβάνονται πλέον οποιουδήποτε κόστους που σχετίζεται άμεσα με την εξαγορά. Τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού, οι υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις υπολογίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία συναλλαγής, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσοστού της μειοψηφίας.

Η διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της εύλογης αξίας των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αποκτώμενων στοιχείων ενεργητικού της θυγατρικής που αποκτήθηκε, αναγράφεται ως υπεραξία. Όταν το κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των αποκτώμενων στοιχείων ενεργητικού, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Στις οικονομικές της καταστάσεις η εταιρεία αποτιμά τις συμμετοχές της σε θυγατρικές εταιρείες στο κόστος κτήσης αυτών μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας των συμμετοχών.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αντιπροσωπεύουν το ποσοστό των κερδών ή ζημιών και των ιδίων κεφαλαίων που δεν αναλογούν στον Όμιλο. Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές παρουσιάζονται διακριτά

στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων καθώς και σε διακριτή γραμμή στα ίδια κεφάλαια της ενοποιημένης κατάστασης ισολογισμού.

Όσον αφορά τις αγορές που πραγματοποιούνται από τους μετόχους της μειοψηφίας, η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια. Όσο αφορά τις πωλήσεις που πραγματοποιούνται στους μετόχους της μειοψηφίας, η διαφορά μεταξύ των ληφθέντων ποσών και του σχετικού μεριδίου των μετόχων της μειοψηφίας καταχωρείται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εφόσον δεν υπάρχει ένδειξη απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών εταιρειών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από την μητρική Εταιρεία του Ομίλου.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρείας.

4.2. Μετατροπή σε Ξένο Νόμισμα

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

4.2.1. Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρησιμοποιώντας την ισοτιμία κλεισίματος κατά την ημερομηνία αυτή. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

4.2.2. Δραστηριότητες εξωτερικού

Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, μετατρέπονται σε Ευρώ (€) με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα έσοδα και τα έξοδα έχουν μετατραπεί στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου στις μέσες ισοτιμίες κατά την αναφερόμενη χρήση. Όποιες διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία, έχουν χρεωθεί / (πιστωθεί) στο αποθεματικό μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών σε ξένο νόμισμα, των ιδίων κεφαλαίων, ενώ αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων. Κατά την πώληση, διαγραφή ή αποαναγνώριση κάποιας θυγατρικής εξωτερικού το παραπάνω αποθεματικό μεταφέρεται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

4.3. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα οικοπέδα, κτίρια και μηχανήματα που κατέχονται για χρήση στην παραγωγή ή παροχή αγαθών και υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς παρουσιάζονται στην ενοποιημένη και ατομική κατάσταση οικονομικής θέσης στην αναπροσαρμοσμένη αξία τους, που είναι η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της αναπροσαρμογής μείον τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Οι επανεκτιμήσεις γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα έτσι ώστε οι λογιστικές αξίες να μην διαφέρουν ουσιαδώς από εκείνες που θα προσδιοριζόταν χρησιμοποιώντας την εύλογη αξία κατά την λήξη της κάθε περιόδου αναφοράς. Οποιαδήποτε υπεραξία προκύπτει από τις επανεκτιμήσεις αυτών των οικοπέδων, κτιρίων και μηχανημάτων παραγωγής αναγνωρίζεται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων και μεταφέρεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια στο αποθεματικό

αναπροσαρμογής παγίων, εκτός από το ποσό που αναστρέφει μία προηγούμενη ζημιά απομείωσης για το ίδιο περιουσιακό στοιχείο που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί στα αποτελέσματα.

Η μείωση στην εύλογη αξία που προκύπτει από την αναπροσαρμογή των οικοπέδων, κτιρίων και μηχανημάτων παραγωγής αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από το ποσό που αντιστρέφει μια προηγούμενη υπεραξία στο ίδιο περιουσιακό στοιχείο και η οποία είχε αναγνωριστεί στο αποθεματικό αναπροσαρμογής παγίων.

Μεταφορικά μέσα και λοιπός εξοπλισμός αποτυπώνονται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει έξοδα που είναι άμεσα επιμεριζόμενα στην αξία κτήσης και εγκατάστασης του παγίου.

Κατά την πώληση ενσώματων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα και στο κονδύλι «Επενδυτικά αποτελέσματα» ανάλογα με την περίπτωση. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (ζημιά απομείωσης) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο με ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, έτσι ώστε να διαγραφεί το κόστος στην υπολειμματική του αξία. Η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των στοιχείων είναι ως εξής:

- Κτίρια (Γενικής Χρήσεως, Αποθήκες και Βιομηχανοστάσια)	26 – 45 έτη
- Μηχανήματα & Λοιπός Μηχανολογικός εξοπλισμός	5 – 14 έτη
- Αυτοκίνητα – Οχήματα	6 - 9 έτη
- Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός	4 - 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία καταρτίσεως οικονομικών καταστάσεων.

4.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

4.4.1. Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει την διαφορά μεταξύ αξίας κτήσεως και εύλογης αξίας των επί μέρους περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά την απόκτηση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών. Η υπεραξία κατά την απόκτηση των συγγενών εταιρειών, περιλαμβάνεται στην αξία κτήσεως της επένδυσης. Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά ελέγχεται ετησίως για απομείωση και απεικονίζεται στην αξία κτήσεως μείον ζημίες απομείωσης. Τα κέρδη και οι ζημίες κατά την διάθεση των θυγατρικών ή συγγενών προσδιορίζονται λαμβανομένης υπόψη και της σχετικής υπεραξίας που αντιστοιχεί στην πωληθείσα οικονομική μονάδα.

Για σκοπούς ελέγχου της υπεραξίας και προκειμένου να διαπιστωθεί αν υπάρχει απομείωση, η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Κάθε θυγατρική θεωρείται ως ιδιαίτερη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών.

4.4.2. Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στην αξία κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 4 έως 5 έτη.

4.5. Χρηματοοικονομικά Μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο σε μία άλλη επιχείρηση.

4.5.1. Αρχική Αναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό ενεργητικού ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου όταν προκύπτει ή όταν ο Όμιλος καθίσταται μέρος των συμβατικών όρων του μέσου.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων και στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αρχικά αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους. Οι εμπορικές απαιτήσεις (που δεν περιέχουν σημαντικό χρηματοοικονομικό στοιχείο) αποτιμώνται στην τιμή συναλλαγής.

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, πρέπει από αυτά να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του αρχικού κεφαλαίου. Το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τις οικονομικές του δυνατότητες προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν από τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, πώληση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση περιουσιακών στοιχείων εντός χρονικού πλαισίου που καθορίζεται με κανονισμό ή σύμβαση στην αγορά αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής δηλαδή κατά την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

4.5.2. Ταξινόμηση και μεταγενέστερη επιμέτρηση

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται στις κάτωθι κατηγορίες:

i. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υποχρεωτικά θα πρέπει να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως διακρατούμενα προς εμπορία εάν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά τους στο εγγύς μέλλον. Παράγωγα περιλαμβανομένων των ενσωματωμένων παραγώγων επίσης ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς εμπορία, εκτός εάν ορίζονται ως αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ταμιακές ροές που δεν είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από το επιχειρηματικό μοντέλο.

ii. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε αποσβεσμένο κόστος

Ο Όμιλος αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι: 1) Το χρηματοοικονομικό στοιχείο διατηρείται για διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων για τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών και 2) οι συμβατικές ρήτρες του χρηματοοικονομικού στοιχείου δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αποτελούν μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του αρχικού κεφαλαίου. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια χρησιμοποιώντας την μέθοδο (EIR) και υπόκεινται σε απομείωση. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται, τροποποιηθεί ή απομειωθεί.

iii. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει αμετάκλητα τις συμμετοχικές επενδύσεις του ως συμμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων όταν πληρούν τον ορισμό της καθαρής θέσης και δεν κατέχονται προς εμπορία. Η ταξινόμηση καθορίζεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο. Τα κέρδη και οι ζημιές από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημιές. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης.

4.5.3. Αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται κυρίως όταν:

- Τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ροών από το περιουσιακό στοιχείο έχουν λήξει, ή
- Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να λαμβάνει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή έχει αναλάβει την υποχρέωση να πληρώσει εξ ολοκλήρου τις λαμβανόμενες ταμειακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση σε τρίτο μέρος βάσει συμφωνίας και είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ούτε κρατήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις εκτιμήσεις του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

4.5.4. Απομείωση

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές και όλες τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές που ο Όμιλος προσδοκά να εισπράξει.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επιμετρύεται η πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

4.6. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ αξίας κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η αξία κτήσης των αποθεμάτων περιλαμβάνει κάθε είδους δαπάνη η οποία απαιτείται προκειμένου να φθάσουν στην παρούσα κατάσταση και θέση τους, προσδιορίζεται δε βάσει της μεθόδου του ετήσιου μέσου σταθμικού όρου. Κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στην αξία κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

4.7. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές καταθέσεις, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις οι οποίες είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμειακών διαθεσίμων που υπόκεινται σε μη σημαντικό κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Για τον σκοπό της σύνταξης των ενοποιημένων Καταστάσεων των Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

4.8. Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές κατατάσσονται στα ίδια κεφάλαια. Άμεσα κόστη για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου, σε μείωση της

Διαφοράς υπέρ το άρτιο. Άμεσα κόστη που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στην αξία κτήσεως των επιχειρήσεων αυτών.

Η αξία κτήσεως των ιδίων μετοχών, μειωμένης με το φόρο εισοδήματος (εάν συντρέχει περίπτωση), εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του ομίλου, μέχρις ότου οι ίδιες μετοχές πωληθούν ή ακυρωθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών, καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά κόστη και φόρο εισοδήματος, αν συντρέχει περίπτωση, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

4.9. Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους μειωμένα με τα τυχόν άμεσα κόστη για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από τα σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν υπάρχει υποχρέωση εξόφλησης εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία του Ισολογισμού. Σε αντίθετη περίπτωση, τα δάνεια ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Τέλος, οι δόσεις των μακροπρόθεσμων δανείων που είναι εξοφλητέες εντός της επόμενης χρήσεως από την ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού, χαρακτηρίζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση και κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Παθητικού.

4.10. Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στην επιδότηση ενσώματων στοιχείων του ενεργητικού, αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι λήψης της θα τηρηθούν.

Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίζονται ως έσοδα επομένων χρήσεων και μεταφέρονται στα κέρδη ή στις ζημιές κάθε περιόδου αναφοράς σε ισόποσες ετήσιες δόσεις βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των επιχορηγούμενων παγίων, αφαιρετικά των αντίστοιχων εξόδων αποσβέσεων.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναγνωρίζονται αφαιρετικά αυτών των εξόδων κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για τη συστηματική συσχέτιση τους με τα επιχορηγούμενα έξοδα.

4.11. Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους καθώς και τις προβλέψεις για πρόσθετους φόρους που ενδέχεται να προκύψουν από τις φορολογικές αρχές.

Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων, εκτός από το φόρο που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, οπότε και ο φόρος καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια.

Κατά την τρέχουσα χρήση δεν έχει υπολογιστεί φόρος εισοδήματος λόγω ζημιογόνου αποτελέσματος τόσο για τη μητρική εταιρεία, όσο και για τις θυγατρικές εταιρείες που περιλαμβάνονται στην Ενοποίηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα συμψηφισθούν έναντι της μελλοντικής φορολογίας εισοδήματος. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και μειώνεται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκές φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαδώς θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι περισσότερες μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν φορολογικό έξοδο στα αποτελέσματα. Μόνο μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με μεταβολή στην αξία της απαίτησης ή υποχρέωσης που χρεώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία προηγούμενης μη αναγνωρισμένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα επιτρέψει την ανάκτηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

4.12. Παροχές στο προσωπικό

4.12.1. Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος, καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν καθίστανται δουλευμένες.

4.12.2. Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν προγράμματα καθορισμένων εισφορών. Το δουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται στα αποτελέσματα στην περίοδο που αφορά.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

4.13. Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Ο όμιλος σχηματίζει προβλέψεις όταν: i. υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση, αποτέλεσμα των γεγονότων του παρελθόντος ii. Είναι πιθανή η εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης iii. Το ποσό της σχετικής υποχρέωσης μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις γνωστοποιούνται, αλλά δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις εκτός και εάν η πιθανότητα για εκροή πόρων ή εισροή οικονομικών ωφελειών είναι μεγάλη.

4.14. Αναγνώριση εσόδων-εξόδων

Τα έσοδα και τα έξοδα αναγνωρίζονται σύμφωνα με τις αρχές του δεδουλευμένου (accrual basis).

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλουμένων αγαθών και της παροχής υπηρεσιών, καθαρά από φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές.

Τα διεταιρικά έσοδα-έξοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως.

4.14.1. Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών καταχωρούνται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

4.14.2. Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

4.14.3. Έσοδα από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας

Οι πωλήσεις ηλεκτρικού ρεύματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που οι σχετικοί κίνδυνοι μεταβιβάζονται στον αγοραστή και συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη μηνιαία παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος που παρέχεται στο ελληνικό δίκτυο και επιβεβαιώνεται από τους ΛΑΓΗΕ και ΑΔΜΗΕ. Τα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης τις επικουρικές υπηρεσίες που λαμβάνονται από τον ΑΔΜΗΕ.

4.14.4. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους καταχωρούνται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

4.14.5. Μερίσματα

Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους, δηλαδή όταν εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση που είναι το κατά νόμο αρμόδια να τα χορηγεί.

4.14.6. Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στο αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

4.15. Μισθώσεις

Μισθώσεις ενσωμάτων παγίων όπου ο Όμιλος έχει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά τη σύναψη της μίσθωσης, με τη χαμηλότερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας των μισθωμένων ενσωμάτων παγίων και της παρούσης αξίας των ελαχίστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα κατανέμεται στην υποχρέωση και στο χρηματοοικονομικό έξοδο, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο πάνω στην ανεξόφλητη υποχρέωση. Η υποχρέωση για τα

πληρωτέα μισθώματα καθαρή από το χρηματοοικονομικό κόστος, περιλαμβάνεται στις άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι τόκοι καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου της μίσθωσης έτσι ώστε να υπάρχει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο για το υπόλοιπο της υποχρέωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Τα ενσώματα πάγια που αποκτώνται με χρηματοδοτικές μισθώσεις, αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο όπως αυτή καθορίζεται από την ωφέλιμη ζωή και το χρόνο της μίσθωσης.

4.16. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή των μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής καθώς και η διανομή κερδών στο διευθυντικό προσωπικό καταχωρείται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή αυτή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

5. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως.

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά που έχουν εκτιμηθεί. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, οι σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις που υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου, είναι συνεπείς με αυτές που εφαρμόστηκαν στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017 και σχετίζονται κυρίως με τα εξής:

5.1. Πρόβλεψη για Φόρο Εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Για τον συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος όπως παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

5.2. Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις επί Φορολογικών Ζημιών

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημιές. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν.

5.3. Ανακτησιμότητα απαιτήσεων

Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις βασίζονται στα ιστορικά στοιχεία των εισπράξεων και λαμβάνουν υπόψη τον αναμενόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Η Διοίκηση του Ομίλου εφαρμόζει μοντέλο

με το οποίο υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων της. Το μοντέλο βασίζεται στην εμπειρία του παρελθόντος αλλά προσαρμόζεται με τρόπο τέτοιο ώστε να αντανakλά προβλέψεις για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των πελατών αλλά και του οικονομικού περιβάλλοντος. Η συσχέτιση μεταξύ των ιστορικών στοιχείων, της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης και των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών περιλαμβάνει σημαντικές εκτιμήσεις. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως δαπάνη στα άλλα έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων

5.4. Ενδεχόμενα γεγονότα

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον.

5.5. Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού σε κάθε ετήσια περίοδο αναφοράς. Την 31η Δεκεμβρίου 2018 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

5.6. Έλεγχος Απομείωσης Υπεραξίας

Ο Όμιλος διενεργεί τον σχετικό έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας που έχει προκύψει από θυγατρική, τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή και όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36. Προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος πώλησης της επιχειρηματικής μονάδας. Συνήθως, χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι παρούσας αξίας ταμειακών ροών, η αποτίμηση βάσει δεικτών ομοειδών συναλλαγών ή επιχειρήσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και η χρηματιστηριακή τιμή. Για την εφαρμογή των συγκεκριμένων μεθόδων, η Διοίκηση απαιτείται να χρησιμοποιήσει στοιχεία όπως εκτιμώμενη μελλοντική κερδοφορία της θυγατρικής, επιχειρηματικά σχέδια καθώς και στοιχεία της αγοράς, όπως επιτόκια κ.λπ.

5.7. Έλεγχος Απομείωσης Θυγατρικών

Ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36. Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ έχουν καθοριστεί για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, με βάση τον υπολογισμό της αξίας χρήσης τους, ο οποίος απαιτεί εκτιμήσεις. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης, οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές προ εξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ. Στον υπολογισμό χρησιμοποιούνται ταμειακές προβλέψεις βασισμένες σε εγκεκριμένα από τη Διοίκηση επιχειρηματικά σχέδια. Αυτά τα επιχειρηματικά σχέδια και οι προβλέψεις ταμειακών ροών συνήθως καλύπτουν περίοδο πέντε ετών. Ταμειακές ροές πέραν της περιόδου κατά την οποία οι προβλέψεις είναι διαθέσιμες, προεκτείνονται βάσει των εκτιμώμενων ρυθμών ανάπτυξης. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των διαφορετικών

ΜΔΤΡ που έχουν πραγματοποιηθεί, αναφέρονται στη [σημείωση 8.3](#) των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου και εξηγείται περαιτέρω.

6. Δομή του Ομίλου

Οι θυγατρικές εταιρείες που περιλήφθηκαν στην ενοποίηση, μαζί με τα ποσοστά συμμετοχής, τη μέθοδο ενοποίησης και τη χώρα εγκατάστασης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, είχαν ως εξής:

Επωνυμία	Άμεσο Ποσοστό Συμμετοχής	Έμμεσο Ποσοστό Συμμετοχής	Συνολικό Ποσοστό Συμμετοχής	Χώρα Εγκατάστασης	Μέθοδος Ενοποίησης	Τομέας Δραστηριότητας
ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ Α.Ε.	Μητρική	-	Μητρική	Ελλάδα	Ολική ενοποίηση	
SIDMA WORLDWIDE LIMITED	100%	0%	100%	Κύπρος	Ολική ενοποίηση	Συμμετοχική
SIDMA Romania SRL	0%	100%	100%	Ρουμανία	Ολική ενοποίηση	Κέντρο Επεξεργασίας Χάλυβα
SIDMA Bulgaria S.A	0%	100%	100%	Βουλγαρία	Ολική ενοποίηση	Κέντρο Επεξεργασίας Χάλυβα

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου «ΣΙΔΜΑ Α.Ε.» περιλαμβάνονται, με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του ομίλου "VIOHALCO S.A.", που εδρεύει στις Βρυξέλλες. Το ποσοστό με το οποίο ενοποιούνται οι παραπάνω οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο 01.01.2018-31.12.2018 ανέρχεται σε 33,76%.

7. Πληροφόρηση κατά τομέα

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 8, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στην «διοικητική προσέγγιση». Η προσέγγιση αυτή επιβάλλει η πληροφόρηση που θα γνωστοποιείται εξωτερικά για τους λειτουργικούς τομείς να είναι αυτή που βασίζεται στις εσωτερικές οργανωτικές και διοικητικές δομές του Ομίλου και στα κυριότερα κονδύλια των εσωτερικών οικονομικών αναφορών που δίνονται στον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων ο οποίος, στην περίπτωση της ΣΙΔΜΑ, θεωρείται ότι είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος που είναι υπεύθυνος για την επιμέτρηση της επιχειρηματικής απόδοσης των λειτουργικών τομέων. Για διοικητικούς σκοπούς ο Όμιλος είναι οργανωμένος σε κέντρα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικές μονάδες που βασίζονται στη φύση των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε έναν κύριο λειτουργικό τομέα, ο οποίος είναι η εμπορία και η μεταποίηση χάλυβα.

Ποσά σε ευρώ	Περίοδος από 01.01.2018 έως 31.12.2018				Περίοδος από 01.01.2017 έως 31.12.2017			
	Χάλυβας	Λοιπά	Διεταιρικά	Σύνολο	Χάλυβας	Λοιπά	Διεταιρικά	Σύνολο
Πωλήσεις σε τρίτους	136.330.269	357.759		136.688.028	123.131.244	381.594		123.512.838
Διατομεακά έσοδα			0	0				0
Σύνολο πωλήσεων τομέα	136.330.269	357.759	0	136.688.028	123.131.244	381.594	0	123.512.838
Αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών	1.935.674	218.377	0	2.154.051	3.465.767	238.766	0	3.704.533
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	-6.019.502	0		-6.019.502	-6.335.122	-1.281		-6.336.403
Επενδυτικά αποτελέσματα	8	0		8	-8.229	0		-8.229
Κέρδη/Ζημιές προ φόρων	-4.083.819	218.377	0	-3.865.443	-2.877.584	237.485	0	-2.640.099
Κέρδη/Ζημιές μετά φόρων	-3.839.362	188.400	0	-3.650.963	-2.660.099	191.520	0	-2.468.579
Αποσβέσεις	1.967.634	126.643		2.094.277	1.987.385	126.643		2.114.028
Λειτουργικό αποτέλεσμα (EBITDA)	3.903.308	345.020		4.248.328	5.453.152	365.409	0	5.818.561
Πάγιο & Κυκλοφορούν Ενεργητικό	129.660.274	1.540.472	0	131.200.746	129.498.391	1.690.235	0	131.188.626
Μακροπρόθεσμες & Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	154.869.703	363.438	0	155.233.141	150.994.452	378.747	0	151.373.199

Παρακάτω φαίνεται η ανάλυση του κύκλου εργασιών ως προς τη γεωγραφική δραστηριοποίηση του ομίλου, εντός της Ελλάδος και στο εξωτερικό καθώς επίσης και η ανάλυση κατά λειτουργικό τομέα.

Ποσά σε ευρώ Εταιρία	31.12.2018			31.12.2017		
	Ελλάδα	Εξωτερικό	Σύνολο	Ελλάδα	Εξωτερικό	Σύνολο
Μητρική	75.274.265	9.852.751	85.127.016	70.661.261	9.893.631	80.554.892
SIDMA Bulgaria	0	25.781.119	25.781.119	0	22.382.149	22.382.149
SIDMA Romania	0	25.779.893	25.779.893	0	20.575.798	20.575.798
Σύνολο Ομίλου	75.274.265	61.413.762	136.688.028	70.661.261	52.851.578	123.512.838

8. Αναλύσεις Οικονομικών Στοιχείων

8.1. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στους παρακάτω πίνακες:

ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ	Όμιλος						Σύνολο
	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/γικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	
Αξία Κτήσης							
Σύνολο Αξίας την 01.01.2017	17.938.306	27.466.785	12.562.968	1.656.071	2.120.714	21.111	61.765.956
Προσθήκες	0	1.308	131.185	0	19.192	55.726	207.411
Πωλήσεις/ Διαγραφές	0	0	-545.113	0	-1.256	42.687	-503.682
Μεταφορές		1.198	42.052	59.000	0	-43.250	59.000
Συναλλαγματικές Διαφορές	-49.017	-66.460	-22.354	-232	-404	-2	-138.469
Σύνολο Αξίας την 31.12.2017	17.889.290	27.402.831	12.168.738	1.714.839	2.138.246	76.272	61.390.216
Αποσβέσεις							
Σύνολο Αποσβέσεων την 01.01.2017	0	-280.459	-2.206.757	-1.601.520	-1.894.783	0	-5.983.519
Αποσβέσεις περιόδου	0	-843.947	-1.151.873	-37.129	-78.635	0	-2.111.584
Μεταφορές	0	0	0	-59.000	0	0	-59.000
Αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	0	141.104	0	1.256	0	142.360
Σύνολο Αποσβέσεων την 31.12.2017	0	-1.124.407	-3.217.525	-1.697.649	-1.972.162	0	-8.011.743
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2017	17.889.290	26.278.424	8.951.213	17.190	166.084	76.271	53.378.472
Αξία Κτήσης							
Σύνολο Αξίας την 01.01.2018	17.889.290	27.402.831	12.168.738	1.714.839	2.138.246	76.272	61.390.216
Προσθήκες	12.602	42.809	56.883	8.750	21.445	73.159	215.649
Πωλήσεις/ Διαγραφές	0	0	-2.384	-1.954	-44.039	-275	-48.651
Μεταφορές	0	38.282	87.796	6.213	-3.705	-128.586	0
Συναλλαγματικές Διαφορές	-1.690	-2.082	-783	12	6	0	-4.538
Σύνολο Αξίας την 31.12.2018	17.900.202	27.481.839	12.310.250	1.727.861	2.111.953	20.570	61.552.676
Αποσβέσεις							
Σύνολο Αποσβέσεων την 01.01.2018	0	-1.124.407	-3.217.525	-1.697.649	-1.972.162	0	-8.011.743
Αποσβέσεις περιόδου	0	-843.804	-1.164.371	-12.345	-65.076	0	-2.085.596
Αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	0	2.337	1.954	43.952	0	48.242
Σύνολο Αποσβέσεων την 31.12.2018	0	-1.968.211	-4.379.559	-1.708.040	-1.993.287	0	-10.049.097
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2018	17.900.202	25.513.629	7.930.690	19.821	118.666	20.570	51.503.578

ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ	Εταιρία						Σύνολο
	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/γικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	
Αξία Κτήσης							
Σύνολο Αξίας την 01.01.2017	13.662.000	22.358.000	10.324.977	1.421.622	1.901.200	20.544	49.688.343
Προσθήκες	0	1.308	122.477	0	15.647	98.977	238.408
Πωλήσεις/ Διαγραφές	0	0	-543.689	0	-1.256		-544.945
Μεταφορές	0	1.198	42.052	59.000	0	-43.250	59.000
Σύνολο Αξίας την 31.12.2017	13.662.000	22.360.506	9.945.817	1.480.622	1.915.591	76.271	49.440.807
Αποσβέσεις							
Σύνολο Αποσβέσεων την 01.01.2017	0	-584	-1.953.367	-1.396.680	-1.710.550	0	-5.061.181
Αποσβέσεις περιόδου	0	-674.078	-957.299	-23.328	-66.045	0	-1.720.750
Αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	0	139.680	0	1.256	0	140.935
Μεταφορές	0	0	0	-59.000	0	0	-59.000
Σύνολο Αποσβέσεων την 31.12.2017	0	-674.662	-2.770.986	-1.479.008	-1.775.340	0	-6.699.996
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2017	13.662.000	21.685.844	7.174.831	1.614	140.252	76.270	42.740.811
Αξία Κτήσης							
Σύνολο Αξίας την 01.01.2018	13.662.000	22.360.506	9.945.817	1.480.622	1.915.591	76.271	49.440.807
Προσθήκες	0	20.532	39.424	8.750	12.526	73.159	154.392
Πωλήσεις/ Διαγραφές	0	0	-2.384	-1.954	-44.039	-275	-48.651
Μεταφορές	0	38.282	87.796	2.508		-128.586	0
Σύνολο Αξίας την 31.12.2018	13.662.000	22.419.320	10.070.653	1.489.927	1.884.079	20.569	49.546.548
Αποσβέσεις							
Σύνολο Αποσβέσεων την 01.01.2018	0	-674.662	-2.770.986	-1.479.008	-1.775.340	0	-6.699.996
Αποσβέσεις περιόδου	0	-675.287	-959.643	-1.809	-53.155	0	-1.689.893
Αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	0	2.337	1.954	43.952	0	48.242
Σύνολο Αποσβέσεων την 31.12.2018	0	-1.349.948	-3.728.292	-1.478.863	-1.784.543	0	-8.341.647
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2018	13.662.000	21.069.372	6.342.361	11.063	99.536	20.569	41.204.901

Τα οικόπεδα, κτίρια και μηχανήματα έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία. Τα μεταφορικά μέσα, ο λοιπός εξοπλισμός και οι ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση, εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις.

Για την εξασφάλιση των δανείων του Ομίλου και της εταιρείας υφίστανται προσημειώσεις ακινήτων που αναφέρονται στη [σημείωση 8.29.2](#) κατωτέρω.

8.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στους παρακάτω πίνακες:

Ποσά σε €	Όμιλος			Εταιρεία
	Υπεραξία	Λογισμικά προγράμματα	Σύνολο	Λογισμικά προγράμματα
Αξία Κτήσης				
Σύνολο Αξίας την 01.01.2017	419.115	1.535.383	1.954.498	1.368.261
Προσθήκες		34.356	34.356	33.498
Μεταφορές		(27.543)	(27.543)	0
Συναλλαγματικές Διαφορές		(60)	(60)	0
Σύνολο Αξίας την 31.12.2017	419.115	1.542.136	1.961.251	1.401.760
Αποσβέσεις				
Σύνολο Αποσβέσεων την 01.01.2017	0	(1.411.212)	(1.411.212)	(1.248.680)
Αποσβέσεις περιόδου		(44.602)	(44.602)	(42.114)
Μεταφορές		27.543	27.543	0
Σύνολο Αποσβέσεων την 31.12.2017	0	(1.428.271)	(1.428.271)	(1.290.794)
Αναπόσβεστη Αξία				
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2017	419.115	113.865	532.980	110.965
Αξία Κτήσης				
Σύνολο Αξίας την 01.01.2018	419.115	1.542.136	1.961.251	1.401.760
Προσθήκες		42.301	42.301	26.340
Συναλλαγματικές Διαφορές		5	5	0
Σύνολο Αξίας την 31.12.2018	419.115	1.584.442	2.003.557	1.428.100
Αποσβέσεις				
Σύνολο Αποσβέσεων την 01.01.2018	0	(1.428.271)	(1.428.271)	(1.290.794)
Αποσβέσεις περιόδου		(50.856)	(50.856)	(45.743)
Σύνολο Αποσβέσεων την 31.12.2018	0	(1.479.127)	(1.479.127)	(1.336.537)
Αναπόσβεστη Αξία				
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2018	419.115	105.315	524.430	91.563

Η υπεραξία προήλθε από εξαγορά θυγατρικής εταιρείας στη Ρουμανία, η οποία θεωρείται ως ιδιαίτερη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και η οποία αποτελείται από έναν λειτουργικό τομέα (χάλυβας). Έλεγχος της υπεραξίας για τυχόν απομείωση διενεργείται ετησίως καθώς και όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης ότι η λογιστική τους αξία δεν θα ανακτηθεί. Σε τέτοιες περιπτώσεις λαμβάνονται οι αντίστοιχες προβλέψεις. Την 31/12/2018 η Διοίκηση προέβη σε έλεγχο της υπεραξίας όπου δεν προέκυψε ανάγκη απομείωσης. Αναφορικά με τον διενεργηθέντα έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας ισχύουν τα εξής:

Η ανακτήσιμη αξία την 31/12/2018 καθορίστηκε από την Αξία Χρήσης η οποία υπολογίστηκε βάσει των προβλεπόμενων ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς του Ομίλου εγκεκριμένους από την Διοίκηση καλύπτοντας μία περίοδο πέντε ετών.

Οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές υπολογίστηκαν έτσι ώστε να αντανakλούν τις συνθήκες ζήτησης του λειτουργικού τομέα.

Η πρόβλεψη των μελλοντικών εσόδων για την επόμενη πενταετία βασίστηκε στη σχέση μεταξύ των αναμενόμενων πωλήσεων του κλάδου και των αντίστοιχων πωλήσεων της εταιρείας (η σχέση αυτή καθορίζει το μερίδιο αγοράς της εταιρείας).

Το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των προβλεπόμενων ταμειακών ροών είναι 7,6%, ενώ ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές (μετά την πάροδο των πέντε ετών) που

χρησιμοποιήθηκε είναι 3,5% και το περιθώριο EBITDA 4,5%-7,1%. Τα παραπάνω ποσοστά βασίστηκαν σε εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου και είναι συνεπείς με ανεξάρτητες εξωτερικές πηγές πληροφόρησης.

Ο υπολογισμός της Αξίας Χρήσης είναι περισσότερο ευαίσθητος στις παρακάτω παραδοχές:

- α) Περιθώριο Μικτού κέρδους προ αποσβέσεων
- β) Επιτόκιο προεξόφλησης
- γ) Μεριδίο αγοράς κατά την περίοδο του προϋπολογισμού
- δ) Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές

Περιθώριο Μικτού κέρδους προ αποσβέσεων – Τα περιθώρια Μικτού κέρδους προ αποσβέσεων βασίζονται σε εκτιμήσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου προϋπολογισμού των πέντε ετών και συγκλίνουν στην πενταετία σε περιθώρια μικτού κέρδους που έχουν επιτευχθεί κατά το παρελθόν πριν το ξέσπασμα της κρίσης.

Επιτόκιο προεξόφλησης – Τα επιτόκια προεξόφλησης αντικατοπτρίζουν την εκτίμηση της παρούσας κατάστασης των κινδύνων που αφορούν την κάθε μία Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Το επιτόκιο προεξόφλησης υπολογίστηκε βάσει του μέσου ποσοστού του σταθμισμένου μέσου κόστους κεφαλαίου του κλάδου. Το ποσοστό αυτό προσαρμόστηκε περαιτέρω προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις παραδοχές της αγοράς για κάθε κίνδυνο των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών για τους οποίους δεν έχουν προσαρμοστεί οι εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών. Το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε για τον έλεγχο απομείωσης ενσωματώνει την πιστοληπτική ικανότητα της Ρουμανίας και της Ευρωζώνης στο σύνολο.

Μεριδίο αγοράς κατά την περίοδο του προϋπολογισμού – Η Διοίκηση αναμένει αυξητική τάση στην αγορά που λειτουργεί ο τομέας κατά τη διάρκεια της περιόδου προϋπολογισμού κατά 5,2% μέση αύξηση ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για την πορεία του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος της Ρουμανίας. Επιπλέον εκτιμά ότι η θέση του τομέα, σε σχέση με τους ανταγωνιστές, θα αυξηθεί από το 1,37% που είναι σήμερα, στο 1,49% στο τέλος της περιόδου προϋπολογισμού.

Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές – Ο ρυθμός ανάπτυξης βασίζεται σε μακροπρόθεσμες προοπτικές του Ομίλου για τον τομέα πληροφόρησης.

8.3. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Η Εταιρεία συμμετέχει κατά 100% στην θυγατρική εταιρεία SIDMA WORLDWIDE LIMITED και Η θυγατρική Εταιρεία SIDMA WORLDWIDE LIMITED συμμετέχει κατά 100% με τη σειρά της στις SIDMA BULGARIA και SIDMA ROMANIA.

Η αξία της συμμετοχής στη θυγατρική SIDMA WORLDWIDE LIMITED στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις διαμορφώθηκε ως εξής:

	Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017
Αρχή περιόδου	11.375.298	11.645.038
Απομείωση Συμμετοχών σε Θυγατρικές Εταιρείες	0	-299.740
Προσθήκες (αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής)	41.784	30.000
Υπόλοιπο λήξεως	11.417.082	11.375.298

Η αξία των θυγατρικών, SIDMA BULGARIA και SIDMA ROMANIA, της εταιρείας SIDMA WORLDWIDE LIMITED διαμορφώθηκαν ως εξής:

	Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017
SIDMA BULGARIA	5.694.953	5.694.953
SIDMA ROMANIA	5.680.345	5.680.345
Υπόλοιπο λήξης περιόδου	11.375.298	11.375.298

	31.12.2018		
	Αξία κτήσεως	Σωρ.απομείωση	Σύνολο
SIDMA Bulgaria	7.894.953	-2.200.000	5.694.953
SIDMA Romania	8.839.635	-3.159.290	5.680.345
Υπόλοιπο λήξης περιόδου (31/12/2018)	16.734.588	-5.359.290	11.375.298

Κατά την 31/12/2018 πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές και δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης.

Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης των συμμετοχών, η ανακτήσιμη αξία καθορίστηκε από την Αξία Χρήσης, η οποία υπολογίστηκε βάσει των προβλεπόμενων ταμιακών ροών από χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς του Ομίλου εγκεκριμένους από τη Διοίκηση, καλύπτοντας μια περίοδο πέντε ετών.

Το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των προβλεπόμενων ταμιακών ροών είναι 7,8% για τη SIDMA BULGARIA S.A και 7,6% για τη SIDMA ROMANIA SRL, ενώ ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές (μετά την πάροδο των πέντε ετών) που χρησιμοποιήθηκε είναι 2,5% για τη SIDMA BULGARIA S.A και 3,5% για τη SIDMA ROMANIA SRL, λαμβάνοντας υπόψη τις μακροπρόθεσμες προοπτικές του Ομίλου αλλά και των οικονομιών των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι παραπάνω εταιρείες.

8.4. Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού αναλύονται στο παρακάτω πίνακα.

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Δοσμένες Εγγυήσεις	107.633	108.251	103.328	103.942
Σύνολο	107.633	108.251	103.328	103.942

8.5. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εμπορεύματα	5.701.520	4.662.263	4.735.547	3.957.471
Προϊόντα Έτοιμα και Ημιτελή	4.993.107	4.790.363	3.779.696	3.706.499
Πρώτες και βοηθητικές ύλες-αναλώσιμα ανταλλακτικά	8.117.149	9.042.268	5.873.950	6.325.914
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων	214.731	584.195	0	0
Σύνολο	19.026.507	19.079.088	14.389.193	13.989.884

Για την εξασφάλιση των δανείων του Ομίλου και της εταιρείας υφίσταται κυμαινόμενη ασφάλεια επί ομάδας αποθεμάτων που αναφέρεται στη [σημείωση 8.29.2](#) κατωτέρω.

8.6. Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πελάτες	32.578.662	31.641.505	25.331.496	23.891.197
Γραμμάτια εισπρακτέα	1.684.912	1.251.075	0	10.000
Επιταγές εισπρακτέες	15.689.626	15.213.875	15.494.582	15.020.992
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-2.082.147	-2.130.968	-1.476.412	-1.250.438
Σύνολο	47.871.053	45.975.486	39.349.667	37.671.751

Η κίνηση του λογαριασμού των προβλέψεων απομείωσης έχει ως εξής:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	2.130.967	2.428.839	1.250.438	1.278.549
Διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων	-11.983	-146.683	-11.983	-78.111
Προσαρμογή σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9	237.957	0	237.957	0
Σχηματισμός νέας πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων	55.399	144.565	0	50.000
Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-329.400	-268.222	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές	-792	-27.532	0	0
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	2.082.147	2.130.967	1.476.411	1.250.438

Η Εταιρεία έχει θεσπίσει κριτήρια για την παροχή πίστωσης στους πελάτες τα οποία σε γενικές γραμμές βασίζονται στο μέγεθος των δραστηριοτήτων του πελάτη, την οικονομική συγκυρία καθώς και την εκτίμηση σχετικών οικονομικών πληροφοριών. Σε κάθε ημερομηνία κατάστασης οικονομικής θέσης όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις.

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων συμπίπτουν περίπου με τις λογιστικές αξίες.

Η χρονική απεικόνιση των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου κατά την 31/12/2018 έχει ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μη ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες απαιτήσεις	34.394.858	33.072.023	26.853.898	25.104.326
Ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες απαιτήσεις				
< 90 ημέρες	12.985.715	10.205.422	12.064.158	10.080.002
< 91 - 180 ημέρες	439.016	2.297.361	391.365	2.168.930
< 181 - 360 ημέρες	123.613	112.155	123.613	41.219
> 360 ημέρες	165.808	288.526	154.590	277.274
Σύνολο	48.109.010	45.975.486	39.587.624	37.671.751

Οι μη ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες απαιτήσεις αφορούν σε υπόλοιπα μέχρι και 120 ημέρες από την έκδοση του τιμολογίου.

8.7. Λοιπές απαιτήσεις

Οι Λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Χρεώστες διάφοροι	256.159	358.225	188.086	281.209
Απαιτήσεις από Ελληνικό Δημόσιο (φόρους κλπ)	151.998	22.412	146.102	13.615
Αγορές αποθεμάτων υπό παραλαβή	2.272.886	3.242.588	2.272.886	3.242.588
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων	2	1.785	2	1.785
Έξοδα επομένων χρήσεων	120.709	170.874	83.046	127.736
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	117.032	8.799	117.032	13.788
Σύνολο	2.918.785	3.804.684	2.807.153	3.680.722

8.8. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Διαθέσιμα στο ταμείο	17.830	18.280	6.914	8.733
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές	9.230.933	8.291.384	7.091.017	6.239.347
Σύνολο	9.248.762	8.309.664	7.097.932	6.248.080

8.9. Μετοχικό κεφάλαιο και Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 13.752.000,45 €, διαιρούμενο σε 10.186.667 ονομαστικές κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας 1,35 € η κάθε μία.

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μετοχικό Κεφάλαιο (10.186.667 μετ * 1,35 €)	13.752.000	13.752.000	13.752.000	13.752.000
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	9.875.000	9.875.000	9.875.000	9.875.000
Σύνολο	23.627.000	23.627.000	23.627.000	23.627.000

8.10. Αποθεματικά Κεφάλαια

Η ανάλυση των αποθεματικών κεφαλαίων έχει ως εξής:

	Ομίλου						Σύνολο
	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα Αποθεματικά	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα και Αποθεματικά ειδικών διατάξεων	Αποθεματικά από αποτίμηση ακινήτων σε Εύλογη Αξία	Σ.Δ. μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών εξωτερικού	
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2017	2.518.248	239.720	866.370	9.064.267	9.094.714	(258.604)	21.524.714
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	0	0	0	0	0	39.723	39.723
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2017	2.518.248	239.720	866.370	9.064.267	9.094.714	(218.882)	21.564.437
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	0	0	0	0	0	10.794	10.794
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	2.518.248	239.720	866.370	9.064.267	9.094.714	(208.088)	21.575.230

	Εταιρείας					Σύνολο
	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα Αποθεματικά	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα και Αποθεματικά ειδικών διατάξεων	Αποθεματικά αναπροσαρμογής ακινήτων σε τρέχουσες αξίες	
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2017	2.518.248	239.720	866.379	9.064.267	6.227.065	18.915.678
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2017	2.518.248	239.720	866.379	9.064.267	6.227.065	18.915.678
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	2.518.248	239.720	866.379	9.064.267	6.227.065	18.915.678

8.11. Δάνεια

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ομίλου		Εταιρείας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Ομολογιακά Δάνεια	56.184.805	56.209.831	56.184.805	56.209.831
Δάνεια τραπεζών	7.387.937	7.154.728	-	-
Μείον: Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	(59.631.156)	(56.300.438)	(56.184.805)	(56.209.831)
Σύνολο μακροπροθέσμων υποχρεώσεων (α)	3.941.586	7.064.122	0	0
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δάνεια τραπεζών	31.162.832	30.890.927	16.384.973	15.735.600
Χρηματοδοτήσεις μέσω factoring	15.469.198	15.140.868	15.469.198	15.140.868
Σύνολο βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων (β)	46.632.030	46.031.795	31.854.171	30.876.468
Πλέον: Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση (γ)	59.631.156	56.300.438	56.184.805	56.209.831
Γενικό Σύνολο (α)+(β) +(γ)	110.204.772	109.396.354	88.038.976	87.086.299

Αναφορικά με το συνολικό δανεισμό (μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια) παρατίθενται παρακάτω ο πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017:

	Ομίλου		Εταιρείας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εώς 1 έτος	106.263.186	102.332.233	88.038.975	87.086.299
Μεταξύ 1 και 5 ετών	3.941.586	4.230.362	0	0
Πάνω από 5 έτη	0	2.833.759	0	0
Σύνολα	110.204.772	109.396.354	88.038.975	87.086.299

Ομολογιακά Δάνεια Εταιρείας

- Όσον αφορά το ομολογιακό δάνειο της εταιρείας ποσού € 49 εκ. με ομολογιούχους δανειστές τις τράπεζες «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E, ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ, ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ, ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.» και «HSBC BANK PLC», και την «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E» ως διαχειριστή πληρωμών και εκπρόσωπο των ομολογιούχων δανειστών, βάσει σχετικής απόφασης της συνέλευσης των ομολογιούχων δανειστών και της από 17/11/2014 τροποποίησης της σύμβασης του δανείου, η παράταση αποπληρωμής του ανωτέρω δανείου είχε οριστεί τον Σεπτέμβριο του 2016. Την 1/4/2019, σε συνέχεια του αιτήματος της που υπέβαλλε τον Μάρτιο 2019, η Εταιρεία έλαβε την συναίνεση των ομολογιούχων δανειστών για παράταση της λήξης του δανείου έως την 30/4/2019.
- Σχετικά με τα ομολογιακά δάνεια της απορροφηθείσας εταιρείας Πανέλκο Α.Ε. ποσού € 4 εκ. με την «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ» και ποσού € 4 εκ. με την «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E», η εταιρεία το Φεβρουάριο 2019 έλαβε συναίνεση των ομολογιούχων δανειστών για μετακύλιση της λήξης των δανείων έως τον Μάιο 2019 και τον Ιούνιο 2019 αντίστοιχα. Το υπόλοιπο των ανωτέρω δανείων, την 31/12/2018 ανέρχονται σε € 3.657 χιλ. και € 3.520 χιλ. αντίστοιχα.

Τα δάνεια του Ομίλου σε ξένο νόμισμα ανέρχονται σε € 9.025 χιλ. (RON 42.091 χιλ.).

Το μέσο κόστος δανεισμού για την Εταιρεία ανήλθε στο 4,3% ενώ για τον Όμιλο στο 4,6%.

Ο Όμιλος έχει πάγια τακτική να μην κάνει χρήση του συνόλου των διαθέσιμων γραμμών του και ανά πάσα χρονική περίοδο να υπάρχουν διαθέσιμα πιστωτικά όρια ή ταμειακά διαθέσιμα τουλάχιστον 10% επί του συνόλου. Οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας.

Για την εξασφάλιση των δανείων του Ομίλου και της εταιρείας υφίστανται προσημειώσεις ακινήτων, κυμαινόμενη ασφάλεια επί ομάδας αποθεμάτων και εγγυήσεις (μεταχρονολογημένες επιταγές και τιμολόγια πελατών) που αναφέρονται στις σημειώσεις [8.29.1](#) και [8.29.2](#) κατωτέρω.

8.12. Επιχορηγήσεις Περιουσιακών Στοιχείων

Οι επιχορηγήσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αφορούν σε επιχορηγήσεις για επενδύσεις της Μητρικής Εταιρείας και αναλύονται παρακάτω.

	Όμιλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Επιχορηγήσεις Παγίων Στοιχείων	151.115	193.273	151.115	193.273
Σύνολο	151.115	193.273	151.115	193.273

8.13. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συμψηφίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις εφόσον υπάρχει δικαίωμα για συμψηφισμό και αφορούν και τα δύο στην ίδια φορολογική αρχή.

Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων του Ομίλου και της Εταιρείας επανεξετάζεται σε κάθε χρήση, προκειμένου το υπόλοιπο που εμφανίζεται στον ισολογισμό να απεικονίζει τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές.

Ο φορολογικός συντελεστής των ανωνύμων εταιρειών στην Ελλάδα για τη διαχειριστική χρήση που έληξε στις 31/12/2018 ανέρχεται σε 29% (2017: 29%). Βάσει του νέου φορολογικού νόμου 4579/2018, που ψηφίσθηκε το Δεκέμβριο του 2018, οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ανά έτος, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής.

	Όμιλου						
	Πάγια	Συμμετοχές	Προβλεψεις Αποζημίωσης Προσωπικού	Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	Φορολογικές Ζημιές	Λοιπες Προβλέψεις	Σύνολο
1/1/2017	(5.832.950)	0	191.741	316.585	2.081.383	824	(3.242.416)
Πίστωση/(Χρέωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	111.312	0	2.760	39.544	0	0	153.616
Πίστωση/(Χρέωση) στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	0	0	2.584	0	0	0	2.584
Συναλλαγματικές Διαφορές	2.007				(12.127)		(10.120)
31/12/2017	(5.719.631)	0	197.085	356.129	2.069.256	824	(3.096.336)
1/1/2018	(5.719.631)	0	197.085	356.129	2.069.256	824	(3.096.336)
Πίστωση/(Χρέωση) στην Κ.Α.Χ.	11.375	0	9.366	(3.758)	(410.231)	(152)	(393.401)
Επίδραση από αλλαγή συντελεστή αναβ. φορολ. στην Κ.Α.Χ.	741.768	0	(28.710)	(49.538)	(55.639)	0	607.881
Πίστωση/(Χρέωση) στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	0	0	(7.200)	0	0	0	(7.200)
Επίδραση από αλλαγή συντελεστή αναβ. φορολ. στην Κατάσταση Διευρυσμένου Εισοδήματος	0	0	993	0	0	0	993
Συναλλαγματικές Διαφορές	(12.012)				11.636		(376)
31/12/2018	(4.978.500)	0	171.534	302.833	1.615.022	672	(2.888.440)

	Εταιρίας						Σύνολο
	Πάγια	Συμμετοχές	Προβλεψεις Αποζημίωσης Προσωπικού	Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	Φορολογικές ζημιές	Λοιπες Προβλέψεις	
1/1/2017	(5.494.922)	446.416	193.574	316.586	1.516.564	152	(3.021.630)
Πίστωση/(Χρέωση) στην ΚΑΧ	71.692	0	2.283	46.040	0		120.014
Πίστωση/(Χρέωση) στην κατάσταση Συνολικών Εσόδων	0	0	2.584	0	0		2.584
31/12/2017	(5.423.230)	446.416	198.440	362.626	1.516.564	152	(2.899.032)
1/1/2018	(5.423.230)	446.416	198.440	362.626	1.516.564	152	(2.899.032)
Πίστωση/(Χρέωση) στην Κ.Α.Χ.	10.028	0	9.708	(3.475)	(410.231)	(152)	(394.122)
Επίδραση από αλλαγή συντελεστή αναβ. φορολ. στην Κ.Α.Χ.	741.768	(61.575)	(28.710)	(49.538)	(55.639)	0	546.306
Πίστωση/(Χρέωση) στην κατάσταση Συνολικών Εσόδων	0	0	(7.200)	0	0	0	(7.200)
Επίδραση από αλλαγή συντελεστή αναβ. φορολ. στην Κατάσταση Διευρυμένου Εισοδήματος	0	0	993	0	0	0	993
31/12/2018	(4.671.434)	384.842	173.232	309.612	1.050.694	(0)	(2.753.055)

8.14. Υποχρεώσεις παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	717.771	694.610	685.776	667.494
Τρέχον κόστος απασχόλησης	43.487	35.056	38.622	30.798
Έξοδο τόκων	13.638	13.197	13.030	12.682
Επανεκτιμήσεις - αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	(36.511)	9.015	(24.827)	8.909
Παροχές πληρωθείσες	(60.232)	(76.105)	(60.232)	(76.105)
Κόστος διακανονισμών	40.555	41.998	40.555	41.998
Κόστος προϋπηρεσίας		0	0	0
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	718.709	717.771	692.924	685.776

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	43.487	35.056	38.622	30.798
Κόστος προϋπηρεσίας	-	-	-	-
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	13.638	13.197	13.030	12.682
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	57.125	48.253	51.652	43.480

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	36.511	(9.015)	24.827	(8.909)
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	36.511	-9.015	24.827	-8.909

Οι σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση είναι οι ακόλουθες:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Πληθωρισμός	1,80%	1,70%	1,90%	1,80%

Το ποσό της υποχρέωσης είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο στις χρησιμοποιούμενες υποθέσεις, και ιδιαίτερα στις υποθέσεις αύξησης των αποδοχών και του προεξοφλητικού επιτοκίου. Ακολουθως παρατίθεται ανάλυση ευαισθησίας στις χρησιμοποιούμενες υποθέσεις αύξησης των αποδοχών και του προεξοφλητικού επιτοκίου:

31.12.2018	Ομίλου		Εταιρίας	
Προεξοφλητικό επιτόκιο	+ 0,50%	- 0,50%	+ 0,50%	- 0,50%
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	661.773	781.639	642.563	748.332
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	45.036	55.734	34.786	42.967

31.12.2018	Ομίλου		Εταιρίας	
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	+ 0,25%	- 0,25%	+ 0,25%	- 0,25%
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	749.583	689.212	720.140	666.862
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	52.824	47.440	40.740	36.623

8.15. Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις

Οι Προμηθευτές και οι λοιπές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρίας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Προμηθευτές	38.238.557	34.551.878	29.630.824	26.593.311
Γραμμάτια πληρωτέα	10.073	10.073	10.073	10.073
Σύνολο	38.248.629	34.561.951	29.640.897	26.603.383

Οι όροι πληρωμής των εγχώριων προμηθευτών ανήλθαν σε περίπου 90 ημέρες. Όσον αφορά τους ξένους προμηθευτές, οι όροι πληρωμής κυμαίνονται από τους μετρητοίς μέχρι 90 ημέρες. Οι μέσες σταθμισμένες μέρες εξόφλησης των προμηθευτών ανέρχονται στις 49 ημέρες.

8.16. Λοιπές βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρίας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Προκαταβολές πελατών	681.083	418.413	674.527	401.825
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	220.541	222.291	220.541	222.291
Πιστωτές Διάφοροι	1.621.611	1.578.551	1.431.049	1.397.260
Δουλεμμένα έξοδα	118.458	490.714	118.458	477.729
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	370.017	685.841	208.213	527.377
Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικού	9.766	11.678	9.766	11.678
Σύνολο	3.021.476	3.407.489	2.662.555	3.038.160

8.17. Κύκλος εργασιών

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών ανά κατηγορία είναι η κάτωθι:

	1.1-31.12.2018		1.1-31.12.2017	
	Ομίλου	Εταιρείας	Ομίλου	Εταιρείας
Παραγωγή βασικού σιδήρου και χάλυβα και σιδηροκραμάτων	62.811.946	41.148.893	53.883.305	35.030.421
Χονδρικό εμπόριο μετάλλων και μεταλλευμάτων	52.199.297	22.354.426	47.731.847	23.638.992
Κατασκευή μεταλλικών σκελετών και μερών μεταλλικών σκελετών	13.323.924	13.323.924	13.489.031	13.489.031
Κατεργασία και επικάλυψη μετάλλων	5.715.249	5.715.249	5.135.409	5.135.409
Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Φωτοβολταικά Συστήματα	357.759	357.759	381.594	381.594
Κατασκευή χαλυβδοσωλήνων	2.279.852	2.279.852	2.891.652	2.891.652
Σύνολο	136.688.028	85.180.104	123.512.838	80.567.099

Στα ποσά του κύκλου εργασιών της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων Ομίλου και Εταιρείας δεν περιλαμβάνονται οι πωλήσεις που πραγματοποίησε η μητρική εταιρεία το έτος 2018 για λογαριασμό τρίτων (αντιπροσωπεία) ποσού € 34.625.497. Το αντίστοιχο ποσό του προηγούμενου έτους 2017 ήταν € 31.900.046.

Τα παραπάνω πρέπει να συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό δεικτών που έχουν ως βάση τον κύκλο εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας.

8.18. Κόστος πωληθέντων

Το Κόστος Πωληθέντων του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	121.904.936	107.084.869	73.394.138	67.072.273
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.380.405	1.260.822	1.068.720	986.423
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	1.045.938	1.378.388	988.360	1.315.787
Παροχές Τρίτων	562.294	500.012	416.420	425.832
Φόροι - Τέλη	56.623	56.822	13.783	23.682
Διάφορα έξοδα	146.767	225.356	76.380	100.396
Αποσβέσεις παγίων	1.262.675	1.305.170	1.102.576	1.065.147
Σύνολο	126.359.637	111.811.438	77.060.376	70.989.540

8.19. Λοιπά έσοδα

Τα Λοιπά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους	747.251	663.469	747.251	663.469
Προμήθειες μεσιτείες	2.124.589	1.884.219	1.685.307	1.520.871
Ενοίκια	147.445	20.260	147.445	20.260
Εισπραττόμενα έξοδα αποστολής αγαθών	1.263.521	1.404.105	901.699	742.740
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	53.871	78.660	0	0
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	426.014	497.589	82.874	223.989
Αποσβέσεις επιχορηγούμενων παγίων	42.158	42.158	42.158	42.158
Λοιπά έκτακτα έσοδα	562.293	463.018	124.482	99.832
Εσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	19.677	34.107	19.677	34.107
Σύνολο	5.386.819	5.087.585	3.750.893	3.347.426

8.20. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας

Τα Έξοδα διοικητικής λειτουργίας του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.837.538	1.819.592	1.343.776	1.370.792
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	806.874	897.238	543.033	579.105
Παροχές Τρίτων	325.059	314.348	150.360	155.370
Φόροι - Τέλη	261.826	261.462	238.320	238.240
Διάφορα έξοδα	239.273	216.228	144.774	135.167
Αποσβέσεις παγίων	329.899	255.010	301.882	235.023
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	38.622	30.798	38.622	30.798
Σύνολο	3.839.091	3.794.677	2.760.768	2.744.494

8.21. Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως

Τα Έξοδα λειτουργίας διάθεσης του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	3.456.361	3.146.306	2.335.398	2.195.225
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	1.048.035	1.088.654	617.700	667.756
Παροχές Τρίτων	992.773	1.020.079	898.965	894.542
Φόροι - Τέλη	69.818	87.009	69.818	87.009
Διάφορα έξοδα	3.095.681	2.974.954	2.912.599	2.733.133
Αποσβέσεις παγίων	544.037	595.824	331.162	462.694
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	328.750	220.207	0	0
Σύνολο	9.535.454	9.133.033	7.165.642	7.040.360

8.22. Άλλα έξοδα

Τα Άλλα έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	140.247	76.617	140.247	76.617
Λοιπά έκτακτα	46.367	30.125	14.882	9.203
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτ.	0	50.000	0	50.000
Σύνολο	186.613	156.742	155.129	135.819

8.23. Χρηματοοικονομικό κόστος

Τα χρηματοοικονομικά Έξοδα-Έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πιστωτικοί τόκοι τραπεζών	24.006	11.550	16.893	8.056
Συνολο Χρηματοοικονομικών Εσόδων	24.006	11.550	16.893	8.056
Χρεωστικοί τόκοι	(5.121.638)	(5.429.073)	(3.783.016)	(4.248.008)
Διαφορά τραπεζικά έξοδα	(912.339)	(762.744)	(850.051)	(694.368)
Συναλλαγματικές Διαφορές	(9.531)	(156.136)	-	-
Συνολο Χρηματοοικονομικών Εξόδων	(6.043.508)	(6.347.953)	(4.633.067)	(4.942.376)
Σύνολο	(6.019.502)	(6.336.403)	(4.616.174)	(4.934.320)

8.24. Επενδυτικά αποτελέσματα

Τα Επενδυτικά Αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη/Ζημίες από πώληση παγίων	8	-8.229	8	-8.229
Διαφορές αποτίμησης συμμετοχών & χρεογράφων	0	0	0	-299.740
Σύνολο	8	-8.229	8	-307.969

8.25. Φόροι

Οι Φόροι του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Τρέχον Φόρος	0	0	0	0
Αναβαλλόμενη Φορολογία	214.480	153.593	152.184	120.014
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου προηγούμενων χρήσεων	0	17.927	0	17.927
Σύνολο	214.480	171.520	152.184	137.942

Ο φόρος του Ομίλου και της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε εάν χρησιμοποιούσαμε τον Φορολογικό Συντελεστή, ως εξής:

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Τρέχον έξοδο φόρου				
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	-214.480	-153.593	-152.184	-120.014
Λοιποί φόροι	0	-17.927	0	-17.927
Σύνολο	-214.480	-171.520	-152.184	-137.942
Κέρδη / Ζημιές προ Φόρων	-3.865.443	-2.640.099	-2.827.084	-2.237.977
Συντελεστής Φόρου	29%	29%	29%	29%
Αναμενόμενη Δαπάνη Φόρου	-1.120.978	-765.629	-819.854	-649.013
Πρόσθετοι φόροι & προσαυξήσεις προηγ.χρήσεων	0	-17.927	0	-17.927
Επίδραση από φορολογικές ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία	886.117	449.250	722.545	449.249
Αποαναγνώριση αναβαλλόμενων φόρων	410.231	0	410.231	0
Επίδραση μη εκπιπτόμενων δαπανών	98.475	84.172	81.200	79.750
Επίδραση από αλλαγή φορολογικών συντελεστών	-607.881	0	-546.306	0
Επίδραση από διαφορές φορολογικών συντελεστών θυγατρικών εξωτερικού	119.556	78.614	0	0
Σύνολο	-214.480	-171.520	-152.184	-137.941

8.26. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή προκύπτουν με διαίρεση των καθαρών κερδών/(ζημιών) που αναλογεί στους Μετόχους, δια του μέσου σταθμισμένου αριθμού των κοινών μετοχών κατά την διάρκεια της χρήσης.

	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	-3.650.963	-2.468.579	-2.674.901	-2.100.036
Σταθμισμένος μέσος αριθμός μετοχών	10.186.667	10.186.667	10.186.667	10.186.667
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ/μετοχή)	-0,3584	-0,2423	-0,2626	-0,2062

8.27. Μερισίματα ανά μετοχή

Λόγω των συσσωρευμένων ζημιών καθώς και του γεγονότος ότι το σύνολο της αξίας των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας, έχει καταστεί αρνητικό δεν υπάρχει η δυνατότητα διανομής μερίσματος.

8.28. Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές έως και τη χρήση 2010. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2017, η Εταιρεία έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, οι εταιρείες οι οποίες έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις

αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Για τη χρήση 2018, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Οικονομικές Καταστάσεις. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

Για τις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου ισχύουν τα εξής: η «SIDMA WORLDWIDE CYPRUS» έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2011, η «SIDMA ROMANIA SRL» μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2008, ενώ η «SIDMA BULGARIA SA» δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά για τις χρήσεις 2005 έως 2018. Λόγω συσσωρευμένων φορολογικών ζημιών δεν προβλέπεται να προκύψουν πρόσθετοι φόροι.

8.29. Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις – Απαιτήσεις και δεσμεύσεις

8.29.1. Εγγυήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 31^η Δεκεμβρίου 2018, είχε τις παρακάτω εγγυήσεις:

Απαιτήσεις

- Εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση απαιτήσεων € 4.165 χιλ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

Υποχρεώσεις

- Εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ποσού € 13χιλ. για τον Όμιλο και για την Εταιρεία.
- Εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση υποχρεώσεων € 12.330 χιλ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία.
- Εγγυήσεις (μεταχρονολογημένες επιταγές και τιμολόγια πελατών) συνολικού ποσού 2 εκ. ευρώ για εξασφάλιση τραπεζικού δανεισμού των θυγατρικών εταιρειών στη Ρουμανία και Βουλγαρία ποσού € 2,8 εκ.
- Εγγυήσεις ύψους € 16,0 εκ. και εγγυητικές επιστολές ύψους € 2,1 εκ. της εταιρείας για εξασφάλιση τραπεζικού δανεισμού των θυγατρικών ύψους € 19,5 εκ.

8.29.2. Εμπράγματα Βάρη

Επί των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρίας υφίστανται προσημειώσεις υποθηκών ακινήτων και δικαιώματος κυμαινόμενης ασφάλειας επί αποθεμάτων και απαιτήσεων συνολικού ποσού € 81,3 εκ. όπως παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω:

- ποσού € 49 εκ., που έχουν εγγραφεί επί των ακινήτων της εταιρίας, για το Κοινό Ομολογιακό Δάνειο των € 49 εκ. της Μητρικής εταιρείας και ποσού € 8 εκ. σε ακίνητο της απορροφούμενης θυγατρικής ΠΑΝΕΛΚΟ σε συνέχεια των τροποποιήσεων των ομολογιακών δανείων συνολικής αξίας € 8 εκ.
- ποσού € 9 εκ. (σύσταση εμπράγματος δικαιώματος κυμαινόμενης ασφάλειας) σύμφωνα με το Ν. 2844/2000, επί ομάδας αποθεμάτων της για το Κοινό Ομολογιακό Δάνειο των € 49 εκ. και τα διμερή Ομολογιακά Δάνεια ύψους € 7,2 εκ. της Μητρικής εταιρείας.
- ποσού € 1 εκ. (σύσταση εμπράγματος δικαιώματος κυμαινόμενης ασφάλειας) επί ομάδας αποθεμάτων της για διμερή Δάνεια ύψους € 3,2 εκ. της Θυγατρικής εταιρείας SIDMA Romania S.R.L.
- ποσού € 7,8 εκ. (σύσταση υποθήκης στις εγκαταστάσεις και τα μηχανήματα της Θυγατρικής στη Βουλγαρία, SIDMA Bulgaria, καθώς και σύσταση εμπράγματος δικαιώματος κυμαινόμενης ασφάλειας επί των αποθεμάτων της και των απαιτήσεων της) για δάνεια ονομαστικής αξίας € 7,2 εκ..

- ν. ποσού € 5 εκ., που έχουν εγγραφεί επί των ακινήτων και ποσού € 1,5 εκ. που έχουν εγγραφεί επί του μηχανολογικού εξοπλισμού της θυγατρικής Εταιρίας SIDMA Romania S.R.L, για δάνεια ονομαστικής αξίας € 8,5 εκ..

8.29.3. Δικαστικές Υποθέσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν επίπτωση στην χρηματοοικονομική θέση ή στα αποτελέσματα λειτουργίας των εταιριών του Ομίλου.

8.30. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (ΧΚ) / Παράγοντες ΧΚ

8.30.1. Πιστωτικός κίνδυνος

Η μητρική Εταιρεία ακολουθεί την πολιτική της ασφάλειας των πιστώσεων, μέσω ασφαλιστικών εταιρειών και ως εκ τούτου δεν δημιουργούνται σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Οι χονδρικές πωλήσεις γίνονται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο βαθμό απωλειών. Το έτος 2018 κανένας πελάτης δεν είχε συμμετοχή στον κύκλο εργασιών μεγαλύτερη του 2,5% ενώ υπήρχε διασπορά σε μεγάλο πλήθος πελατών. Οι λιανικές πωλήσεις γίνονται τοις μετρητοίς. Την 31/12/2018, η Διοίκηση θεωρεί ότι δεν υπάρχει ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων. Επιπλέον έχει οργανωμένο τμήμα πιστωτικού ελέγχου που ασχολείται αποκλειστικά με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών της καθώς και τον προσδιορισμό ορίων πίστωσης τους. Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο, περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες Χρηματοοικονομικών Στοιχείων	Ομίλου		Εταιρίας	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	9.248.762	8.309.664	7.097.931	6.248.080
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	50.897.471	49.888.422	42.260.147	41.456.415
Σύνολα	60.146.233	58.198.086	49.358.079	47.704.495

8.30.2. Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν τον όμιλο σε κίνδυνο ταμιακών ροών. Ο Όμιλος δεν θεωρεί πιθανή μία άμεση αύξηση των επιτοκίων Euribor δεδομένης της οικονομικής κατάστασης και των προοπτικών ανάπτυξης των χωρών της Ευρωζώνης και ως εκ τούτου δεν έχει υλοποιήσει συναλλαγές διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου.

Ο πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία στα Αποτελέσματα Περιόδου και στην Καθαρή Θέση του Ομίλου και της Εταιρείας σε μια ενδεχόμενη μεταβολή των επιτοκίων του Ομίλου κατά +/- 1% .

	Ομίλου				Εταιρείας			
	Επίδραση στο Αποτέλεσμα Περιόδου		Επίδραση στην Καθαρή Θέση		Επίδραση στο Αποτέλεσμα Περιόδου		Επίδραση στην Καθαρή Θέση	
	+ 1%	- 1%	+ 1%	- 1%	+ 1%	- 1%	+ 1%	- 1%
31 Δεκεμβρίου 2018	(1.102.048)	1.102.048	(1.102.048)	1.102.048	(880.390)	880.390	(880.390)	880.390
31 Δεκεμβρίου 2017	(1.093.964)	1.093.964	(1.093.964)	1.093.964	(870.863)	870.863	(870.863)	870.863

8.30.3. Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών πιστωτικών ορίων από τα πιστωτικά ιδρύματα. Κατά την 31/12/2018 ο Όμιλος διατηρούσε διαθέσιμα ύψους € 9,2 εκ. Ο Όμιλος έχει πάγια τακτική να μην κάνει χρήση του συνόλου των διαθέσιμων γραμμών του και ανά πάσα χρονική περίοδο να υπάρχουν διαθέσιμα πιστωτικά όρια ή ταμειακά διαθέσιμα τουλάχιστον 10% επί του συνόλου. Οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας.

Τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 είναι αρνητικά. Λαμβάνοντας υπόψη το ανωτέρω γεγονός, η Διοίκηση εξετάζει άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση των αρνητικών ιδίων κεφαλαίων.

Το σύνολο της αξίας των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της Εταιρείας και του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2018, υπερβαίνει τη συνολική αξία των κυκλοφορούντων περιουσιακών τους στοιχείων κατά ποσό € 56,7 εκ. και € 65,6 εκ. αντίστοιχα. Ωστόσο € 56,2 εκ. αφορούν σε μακροπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια της εταιρείας που, λόγω της λήξης τους εντός 12 μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης, έχουν καταταχθεί ως βραχυπρόθεσμος δανεισμός. Η Διοίκηση βρίσκεται σε διαδικασία αναδιαπραγμάτευσης με τις δανείστριες τράπεζες, με σκοπό την υπογραφή νέας συμφωνίας μακροπρόθεσμου δανεισμού. Στόχος των διαπραγματεύσεων αυτών είναι η χρονική μετατόπιση πληρωμών κεφαλαίου, η περαιτέρω μείωση του κόστους δανεισμού, καθώς και η ανανέωση υπαρχόντων ανεκμετάλλετων βραχυπρόθεσμων γραμμών δανεισμού. Αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσης αυτής θα είναι η μετατόπιση βραχυπρόθεσμου δανεισμού μέχρι ποσού € 56,2 εκ. σε μακροπρόθεσμο. Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω κίνηση στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2018 το κεφάλαιο κίνησης της εταιρείας θα ήταν οριακά αρνητικό κατά € 0,5 εκ.

Η εταιρεία προσδοκά, με βάση και την πορεία των τελευταίων 3 ετών, σε περαιτέρω μείωση των ζημιών της, ιδιαίτερα μετά την μείωση του κόστους του μακροπρόθεσμου δανεισμού της, όσο αφορά την χρήση του 2019, καθώς και την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν στον φετινό προϋπολογισμό, αλλά και στο 5ετές πλάνο.

Ο Όμιλος στα πλαίσια ενδεχόμενης ανάγκης ενίσχυσης της ρευστότητας, πέραν του προγράμματος εξοικονόμησης κόστους που ήδη υλοποιείται, αξιολογεί κινήσεις οι οποίες μπορούν να επιφέρουν σημαντικά οφέλη. Συγκεκριμένα εξετάζει μια σειρά ενεργειών για την βελτίωση της χρηματοοικονομικής του θέσης όπως η αναδιάρθρωση δομών, ο περιορισμός υποστηρικτικών δαπανών και η εκμετάλλευση στοιχείων του ενεργητικού που θα επιφέρουν ωφέλειες χωρίς να επηρεάσουν την ομαλή λειτουργία του Ομίλου.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου έχει ως εξής:

	Ομίλου							
	31/12/2018				31/12/2017			
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Δανειακές Υποχρεώσεις	46.632.030	59.631.156	3.941.586	-	46.077.041	56.255.192	4.230.362	2.833.759
Εμπορικές υποχρεώσεις	38.248.629	-	-	-	34.561.951	-	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	3.021.476	-	-	-	3.407.489	-	-	-
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	87.902.135	59.631.156	3.941.586	0	84.046.481	56.255.192	4.230.362	2.833.759

	Εταιρίας							
	31/12/2018				31/12/2017			
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Δανειακές Υποχρεώσεις	31.854.171	56.184.805	-	-	30.876.468	56.209.832	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	29.640.897	-	-	-	26.603.383	-	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	2.662.555	-	-	-	3.038.160	-	-	-
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	64.157.623	56.184.805	0	0	60.518.011	56.209.832	0	0

8.30.4. Κίνδυνος αυξομείωσης τιμών πρώτων υλών

Οι τιμές πώλησης των παραγομένων προϊόντων υπαγορεύονται σε μεγάλο βαθμό από τις τιμές των πρώτων υλών. Οι αυξομειώσεις στις διεθνείς τιμές των χαλυβουργικών προϊόντων επηρεάζουν (θετικά ή αρνητικά) το περιθώριο κέρδους του Ομίλου, καθόσον οι μεταβολές στις τιμές πώλησης των προϊόντων δεν δύναται να είναι απόλυτα συγχρονισμένες με τις μεταβολές τιμών των αγορών και με τις μεταβολές τιμών των αποθεμάτων του Ομίλου. Το μικτό περιθώριο κέρδους του Ομίλου επηρεάζεται θετικά στην περίπτωση ανοδικών τιμών των πρώτων υλών και αρνητικά στην αντίθετη περίπτωση. Η αυξομείωση των τιμών των μετάλλων δεν καλύπτεται με πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου (hedging) από τον Όμιλο με αποτέλεσμα να επηρεάζονται αντίστοιχα τα αποτελέσματά του μέσω υποτίμησης ή υπερτίμησης των αποθεμάτων.

Εντούτοις, ο Όμιλος διατηρεί διαρκή επαφή και άριστη συνεργασία με όλους τους βασικούς προμηθευτές της, με αποτέλεσμα να ενημερώνεται άμεσα για όλες τις εξελίξεις στη διεθνή αγορά του χάλυβα, φροντίζοντας να προετοιμάζεται έγκαιρα και να τροποποιεί την εμπορική του πολιτική (αγορές και πωλήσεις) αναλόγως των εκάστοτε διαμορφούμενων τάσεων.

8.30.5. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του διεξάγεται σε Ευρώ. Ωστόσο, μέρος των αγορών εμπορευμάτων του Ομίλου γίνεται σε Δολάριο Αμερικής. Ο Όμιλος για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου πραγματοποιεί συμβάσεις προαγοράς συναλλάγματος.

Επιπλέον υπάρχει έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους από επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού (Θυγατρική εταιρεία στη Ρουμανία). Πολιτική του Ομίλου είναι να χρησιμοποιεί, για τις επενδύσεις σε θυγατρικές εξωτερικού, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο μετατροπής, ως φυσικό αντισταθμιστικό μέσο, δανεισμό στο αντίστοιχο νόμισμα - εφόσον αυτό είναι εφικτό με στόχο τη μείωση της έκθεσης σε κίνδυνο σε περίπτωση υποτίμησης των τοπικών νομισμάτων σε σχέση με το ευρώ.

Οι πίνακες με τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε Ξένο Νόμισμα για τον Όμιλο έχουν ως εξής:

Ποσά σε € Ονομαστικά ποσά	31/12/2018		31/12/2017	
	USD	RON	USD	RON
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	359.093	8.716.567	227.136	8.599.736
Χρημ/κές υποχρεώσεις		(20.476.410)		(19.517.139)
Βραχυχρόνια έκθεση	359.093	(11.759.842)	227.136	(10.917.403)
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία		5.797.482		5.966.577
Χρημ/κές υποχρεώσεις		-		-
Μακροχρόνια έκθεση	-	5.797.482	-	5.966.577

Η μεταβολή στα αποτελέσματα και την Καθαρή Θέση του Ομίλου από μία ενδεχόμενη μεταβολή +/- 10% σε ξένο νόμισμα έχει ως εξής:

	31/12/2018			
	+ 10%	- 10%	+ 10%	- 10%
	USD		RON	
Ποσά σε €				
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(32.645)	39.899	93.039	(113.470)
Καθαρή Θέση	(32.645)	39.899	635.071	(775.954)

	31/12/2017			
	+ 10%	- 10%	+ 10%	- 10%
	USD		RON	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(20.649)	25.237	80.233	(97.751)
Καθαρή Θέση	(20.649)	25.237	530.298	(647.842)

8.31. Διαχείριση κεφαλαίου

Η πολιτική του Ομίλου συνίσταται στη διατήρηση μιας ισχυρής βάσης κεφαλαίου, ώστε να διατηρεί την εμπιστοσύνη των επενδυτών, πιστωτών και της αγοράς σ' αυτόν και να επιτρέπει την μελλοντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του. Ο Όμιλος παρακολουθεί την απόδοση του κεφαλαίου, την οποία ορίζει ως τα καθαρά αποτελέσματα διαιρεμένα με το σύνολο της καθαρής θέσης.

Ο Όμιλος προσπαθεί να διατηρεί μια ισορροπία μεταξύ υψηλότερων αποδόσεων που θα ήταν εφικτές με υψηλότερα επίπεδα δανεισμού και των πλεονεκτημάτων και της ασφάλειας που θα παρείχε μια ισχυρή και υγιής κεφαλαιακή θέση. Ο Όμιλος δεν διαθέτει ένα συγκεκριμένο πλάνο αγοράς ιδίων μετοχών. Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της χρήσης 2018.

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρίας και του Ομίλου είναι αρνητικά. Ωστόσο η Διοίκηση εξετάζει άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση των αρνητικών ιδίων κεφαλαίων της Εταιρίας και του Ομίλου.

8.32. Επιμέτρηση εύλογης αξίας

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης και τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία, ομαδοποιούνται βάσει μια ιεραρχίας εύλογης αξίας τριών επιπέδων. Τα τρία αυτά επίπεδα εξαρτώνται ανάλογα με το πώς καθορίζονται οι σημαντικές παράμετροι επιμέτρησής του. Ως αποτέλεσμα τα τρία αυτά επίπεδα έχουν ως εξής:

- Επίπεδο 1: Τιμές διαπραγμάτευσης σε μια ενεργό αγορά
- Επίπεδο 2: Τιμές, από μοντέλα αποτίμησης που βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς, εκτός από τιμές μιας ενεργούς αγοράς που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1
- Επίπεδο 3: Τιμές από μοντέλα αποτίμησης που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Η εύλογη αξία των κατωτέρω χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας προσεγγίζει την λογιστική αξία τους:

- Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού
- Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις
- Λοιπές απαιτήσεις
- Ταμιακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα
- Δανειακές υποχρεώσεις
- Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις
- Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού (οικόπεδα, κτίρια και μηχανήματα) του Ομίλου και της Εταιρίας που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες (Επίπεδο 3) κατά την 31/12/2018 και την 31/12/2017 ανέρχονται σε ποσό € 41,1 εκατ. και σε ποσό € 42,5 εκατ. αντίστοιχα.

8.33. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού για τον όμιλο και την Εταιρεία κατά την τρέχουσα και την προηγούμενη χρήση, έχει ως εξής:

Άτομα	Όμιλος		Εταιρεία	
	1.1.31.12.2018	1.1.-31.12.2017	1.1.31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού	224	210	144	135

8.34. Διεταιρικές Συναλλαγές με Συνδεδεμένες Εταιρίες

Οι διεταιρικές συναλλαγές με τις θυγατρικές και τα συνδεδεμένα μέρη της Εταιρίας και του Ομίλου στη

λήξη της τρέχουσας περιόδου 31/12/2018 κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24 είναι οι ακόλουθες:

Ποσά σε ευρώ.	31.12.2018		31.12.2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
Απατήσεις				
Θυγατρικές	0	20.339	0	19.701
Συγγενείς	0	0	0	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	2.496.597	2.049.421	2.216.332	1.852.254
Σύνολα	2.496.597	2.069.760	2.216.332	1.871.955

Ποσά σε ευρώ.	31.12.2018		31.12.2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
Υποχρεώσεις				
Θυγατρικές	0	-14	0	1.772
Συγγενείς	0	0	0	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	31.062.751	22.802.967	23.855.292	16.284.131
Σύνολα	31.062.751	22.802.953	23.855.292	16.285.903

Ποσά σε ευρώ.	1.1-31.12.2018		1.1-31.12.2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
Πωλήσεις				
Θυγατρικές	0	53.087	0	12.207
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	3.322.934	2.777.539	2.625.374	2.167.396
Σύνολα	3.322.934	2.830.626	2.625.374	2.179.603

Ποσά σε ευρώ.	1.1-31.12.2018		1.1-31.12.2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
Λοιπα έσοδα				
Θυγατρικές	0	14.644	0	20.830
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	3.397.857	2.506.106	2.874.604	2.129.480
Σύνολα	3.397.857	2.520.751	2.874.604	2.150.310

Ποσά σε ευρώ.	1.1-31.12.2018		1.1-31.12.2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
Αγορές				
Θυγατρικές	0	2.719	0	12.901
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	32.876.337	9.112.020	28.733.797	9.295.333
Σύνολα	32.876.337	9.114.739	28.733.797	9.308.234

Ποσά σε ευρώ.	1.1-31.12.2018		1.1-31.12.2017	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
Λοιπά έξοδα				
Θυγατρικές	0	0	0	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	536.792	507.053	493.115	478.474
Σύνολα	536.792	507.053	493.115	478.474

8.35. Αμοιβές Μελών Δ.Σ και Διευθυντικού Προσωπικού

Εκτός των κατωτέρω, δεν υπάρχουν απαιτήσεις ή υποχρεώσεις με μέλη του Δ.Σ. της εταιρείας ή το διευθυντικό προσωπικό της.

Ποσά σε ευρώ	Όμιλος		Εταιρία	
	1.1.31.12.2018	1.1.-31.12.2017	1.1.31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών (βραχυπρόθε	521.541	458.180	307.877	269.261
Αμοιβές μελών Δ.Σ. (βραχυπρόθεσμες)	255.014	263.398	238.333	246.717
	776.555	721.579	546.210	515.978

8.36. Αμοιβές Ορκωτών

Παρακάτω παρατίθενται οι αμοιβές που κατέβαλλε ο Όμιλος σε νόμιμους ελεγκτές ή ελεγκτικά γραφεία για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών, για τον έλεγχο φορολογικής συμμόρφωσης και για τις επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Εταιρία / Δαπάνη	Αμοιβές τακτικού ελέγχου	Αμοιβές ελέγχου φορολογικής συμμόρφωσης	Αμοιβές για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες	Σύνολο αμοιβών
ΣΙΔΜΑ	48.000	22.000	8.000	78.000
SIDMA WORLDWIDE	1.785		0	1.785
SIDMA BULGARIA	11.625		0	11.625
SIDMA ROMANIA	13.865		24.155	38.020
Σύνολο	75.275	22.000	32.155	129.430

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουν παράσχει οι νόμιμοι ελεγκτές ή ελεγκτικά γραφεία της Εταιρείας ΣΙΔΜΑ ΑΕ στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 ανέρχονται σε € 8.000.

8.37. Γεγονότα μετά την Ημερομηνία Αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

8.38. Έγκριση Οικονομικών Καταστάσεων

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση για τη χρήση 2018 (1.1.2018 έως 31.12.2018) εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 24 Απριλίου 2019 και έχει δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή της στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.sidma.gr.

Χαλάνδρι, 24 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ

**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

ΜΑΡΣΕΛ Λ. ΑΜΑΡΙΛΙΟ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π-Μ ΜΑΡΙΟΥ

ΔΑΝΙΗΛ Δ. ΜΠΕΝΑΡΔΟΥΤ

**Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ**

**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

ΜΙΧΑΗΛ Κ. ΣΑΜΩΝΑΣ

ΠΑΡΙΣ Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ